

دفترچه سوالات آزمون

پایه دوازدهم انسانی

آزمون هموا ۱۵ اردیبهشت انسانی

تعداد سوالات

۲۱۴ تست

سوال	مواد امتحانی
۲۱	زبان و ادبیات فارسی
۲۰	عربی
۲۰	فرهنگ و معارف اسلامی
۸	زبان انگلیسی
۲۰	ریاضی-انسانی
۱۰	اقتصاد
۲۰	فارسی-انسانی
۱۰	عربی-انسانی
۱۵	تاریخ
۱۵	جغرافیا
۲۰	علوم اجتماعی
۲۵	فلسفه و منطق

سوال	مواد امتحانی
۱۰	روانشناسی

کد آزمون

۶۲۷۳۵ac۳۵d۵f۳

جهت شرکت در این آزمون وارد سایت هموا شوید

Hamva.ir

هموا زبان و ادبیات فارسی هموا

مفهوم بیت زیر، از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

۱

«تا چشم بشر نبیندت روی

(۱) حزین از مردم دنیا نه‌ای، پایی به دامن کش

(۲) مرا از ضعف پرواز است قید آشیان ورنه

(۳) چون کمان از خانه‌آرایی ندیدم حاصلی

(۴) فساد طاعت بی‌پرده افزون است از عصیان

بنهفته به ابر چهر دل‌بند»

ز باغی که آشیان زاغ شد، کنج قفس بهتر

نفس گیرم چو بوی غنچه از خلوت‌گزینی‌ها

وحشتی کو تا جدا از خود به منزل‌ها شوم

نهران کن چون گناه از چشم مردم طاعت خود را

مضمون عبارت زیر، به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

۲

«یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرورده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده، آن‌گه که از این معامله بازآمد، یکی از یاران به طریق انبساط گفت:

از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»

از پی ما زله (هدیه) چه آورده‌ای

(۱) از سر خوانی که رطب خورده‌ای

آن نه سخن، پاره‌ای از جان بود

(۲) هر رطبی کز سر این خوان بود

ز آب دهانت رطب تر خورند

(۳) لب بگشا تا همه شکر خورند

معرفت خویش به جانش رسان

(۴) نزل (هدیه) تحیت به زبانش رسان

- (۱) من گریبان می‌درم از دست او: من گریبان می‌درم از دست او
- (۲) که گم کرده را یافتن دیده‌ای: ک گم کرد را یافتن دیده‌ای
- (۳) بی‌کس شهیدم خون هم ندارم: بی‌کس شهیدم خون هم ندارم
- (۴) به غیر از بحر بی‌پایان دگر منزل نمی‌بینم: ب غی رز یح ا ر بی پا یان ا د گر من زل ان می بی نم

کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دقیق دارد؟

تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی»

- (۱) از کیمیای نیستیش بهره‌مند کن
- (۲) کیمیای التفاتت خاک را زر می‌کند
- (۳) تا راه بری به کیمیایی که مپرس
- (۴) از نور عشق، مس وجود تو زر کنند

«دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

- (۱) خاک است هستی تو و خواهی که زر شوی
- (۲) آفتاب نور بخشی وز طریق تربیت
- (۳) از مس وجود خود ذمی بیرون بیا
- (۴) مسی است شهوت تو و اکسیر نور عشق

کدام عبارت غلط املایی ندارد؟

- (۱) اگر آن را خلاقی روا دارم به تناقض قول و رای منصوب گردم و عهد من در دل‌ها بی‌قدر شود.
- (۲) و هر که خود را در مقام حاجت فروگزارد و در صیانت ذات خویش اهتمام ننماید دیگران را در وی امیدی نماند.
- (۳) کسی که بر مراد خود قادر گردد و در حفظ آن اهمال نماید، تا در سوز ندامت افتد و به قرامت مأخوذ گردد.
- (۴) پس منادی فرمود که هر که ستوری را به جوانی در کار داشته باشد، او را به وقت پیری از در نراند و ضایع نگذارد.

مفهوم بیت «عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را/ دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را» در کدام بیت زیر دیده نمی‌شود؟

(۱) عقل بازاری بدید و تاجری آغاز کرد	عشق دیده زان سوی بازار او بازارها
(۲) عقل گوید پا منه کاندر فنا جز خار نیست	عشق گوید عقل را کاندر تو است آن خارها
(۳) عشق تو آورد شراب و کباب	عقل به یک گوشه نشستن گرفت
(۴) عقل به بازار تو کاسد متاع	عشق به بزم تو پریشان سماع

- (۱) از سرش افتد کلاه عقل در اول نگاه
هر که اندازد نظر بر قامت دلجوی تو (تشخیص - استعاره)
- (۲) غنچه در فکر دهانت گوشه‌گیر خسته‌ای است
گوهر از سودای لعلت سر به دامن بسته‌ای است (استعاره - تشبیه)
- (۳) طفل بازیگوش آرام از معلّم می‌برد
تلخ دارد زندگی بر ما دل خودکام ما (اسلوب معادله - مجاز)
- (۴) نیست صحرای علایق جای آرام و قرار
دامن افشان زین ره پر خار می‌باید گذشت (تشبیه - ایهام)

۸ در کدام گزینه، معانی مقابل واژه‌ها تماماً درست است؟

- (۱) (یغما: غارت، تاراج)، (مباهات: افتخار، سرافرازی)، (محبّ: دوستی، معشوق)
- (۲) (فسرده: منجمد، یخ‌زده)، (تاک: رز، انگور)، (سور: جشن، شادی)
- (۳) (تاب: فروغ، پرتو)، (ابدونک: ناچار، ناگزیر)، (بازبسته: مرتبط، وابسته)
- (۴) (ماورا: ماسوا، آن‌سو)، (ماوا: جایگاه، مکان)، (باسق: بلند، بالیده)

۹ بیت «عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را/ سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را» با کدام بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) حاجت‌روای شاه و گدا بود در گهم
اکنون فکننده دربه‌درم چرخ چون گدا
- (۲) کند تأثیر سوز عشق در شاه و گدا یکسان
که بید و عود را آتش به یک دندان می‌سوزد
- (۳) عجز و قدرت نشود مانع بی‌باکی عشق
خانه شاه و گدا در ره سیلاب یکی است
- (۴) یکی است نسبت داغ جنون به شاه و گدا
ز آفتاب قیامت کسی مسلم نیست

۱۰ مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) نام دژخیم وطن، دل بشنود خون می‌کند
پس بدین خونخوار، اگر شد روبه‌رو چون می‌کند
- (۲) خاک لیلای وطن را جان شیرین بر سر افشان
خسروان عشق درس عبرت از مجنون گرفتند
- (۳) یک نفس گر قرب من می‌بایدت
در میان خون وطن می‌بایدت
- (۴) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن
بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

- (۱) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما
 (۲) ای صبا گر به جوانان چمن بازرسی
 (۳) ساغر می بر کفم نه تا ز بر
 (۴) ما را بر آستان تو بس حق خدمت است
- چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
 خدمت ما برسان سرو و گل و ریحان را
 برکشیم این دلق ازرق فام را
 ای خواجه باز بین به ترحم غلام را

۱۲

۱۴- بیت «دردناک است که در دام شغال افتد شیر / یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم» با کدام گزینه قرابت دارد؟

- (۱) بدخواه را چه زهره که گردد معارضت؟
 (۲) می‌شود خوار، کند هر که عزیزان را خوار
 (۳) گر خوار کند مهتر، خواری نکند عیب
 (۴) زاغ گویی محتسب شد کز نهیب زخم او
- با شیر خود چه پنجه تواند زدن شغال
 عزت مردم پاکیزه گهر باید داشت
 چون باز نوازد، شود آن داغ جفا سرد
 بلبل رامشگر اندر بوستان ماندست لال

۱۳

در کدام ابیات به ترتیب به «دشواری راه عشق، فراگیر شدن عشق الهی، ناتوانی حواس ظاهری از درک حقیقت، بازگشت به عالم معنا، طلب

یار دردآشنا» اشاره شده است؟

- الف) یکی است ترکی و تازی در این معامله حافظ
 ب) بسیار نازک است سخن‌های عاشقان
 ج) ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین
 د) تو را ز کنگره عرش می‌زنند صفیر
 ه) هر که را برگ بی مرادی نیست
- حدیث عشق بیان کن بدان زبان که تو دانی
 بگذار گوش را و سرانجام هوش کن
 از شمع بپرسید که در سوز و گداز است
 ندانمت که در این دامگه چه افتادست
 گو برو گرد کوی عشق مگرد

- (۱) الف، ج، ه، ب، د (۲) ه، ج، د، ب، الف (۳) ه، الف، ب، د، ج (۴) ب، د، الف، ه، ج

۱۴

کدام عبارات، از لحاظ تاریخ ادبیات نادرست هستند؟

الف) «کلیله و دمنه» و «تذکرة الاولیا» هر دو به نثر نوشته شده‌اند و به ترتیب از آثار نصرالله منشی و عطار هستند.

ب) «فی حقیقة العشق» اثر شهاب‌الدین سهروردی و «تمهیدات» اثر عین القضاة همدانی از نوع ادبیات غنایی به شمار می‌روند.

ج) «تی‌نامه» و «فیه‌ما فیه» از سروده‌های مولوی هستند و «تی‌نامه» در مثنوی معنوی آمده است.

د) قطعه «مست و هوشیار» به شیوة طنز سروده شده است و قصیده «دماوندیه» بیانگر اوضاع سال ۱۳۰۱ هجری شمسی است.

- (۱) الف، د (۲) ب، ج (۳) ج، الف (۴) د، ب

وابسته پیشین «گروه اسمی» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- (۱) بلای خمار است در عیش مَل
 (۲) جای سرشک خون چکم لیک کجا اثر کند
 (۳) فراغت دارد از ناز طبیبان درد بی‌درمان
 (۴) به اقبال دارای دیهیم و تخت
 سلح‌دار خار است با شاه گل
 قطره هیچ‌سنگ ما در تو که سنگ صدمنی
 پریشان نیستم هرچند حال درهمی دارم
 بهین میوه خسروانی درخت

در بیت «ترگس مست که چشمش همه شرم و ناز است/ تا نگاهش به تو افتاد دهانش باز است» همه آرایه‌ها آمده است به‌جز ....

- (۱) حسن تعلیل، جناس
 (۲) تناقض، ایهام
 (۳) تشخیص، کنایه
 (۴) استعاره، واج‌آرایی

۱۰- در کدام گزینه «همه» در دو نقش متفاوت «صفت» و «مضاف‌الیه» به کار رفته است؟

- (۱) هست از همه عالم به، هست از همه شاهان مه
 (۲) ای ماه من و شاه سپاه همه خوبان
 (۳) تا عهد تو درستم عهد همه بشکستم
 (۴) همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بپوشی
 او بر همه فرمانده او را همه فرمانبر
 خوبان همه شاهند و تو شاه همه خوبان
 بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها
 همه بیشی تو بکاهی همه کمی تو فزایی

نمودار کدام گزینه نادرست است؟

(۲) کدام بیت غزل حافظ
 شعر شاعر سرزمین ما

(۱) دل نازک دخترک همسایه
 همین مردم خواهان آزادی

معنای چند واژه نادرست آمده است؟

- (مشایعت: بدرقه کردن)، (قاش: کوهه زین)، (طفیلی: وابسته)، (نمط: بساط شطرنج)، (طیلسان: نوعی ردا)،
 (سریر: اورنگ)، (مدام: می)، (وظیفه: وجه معاش)، (اعراض: شرح دادن)، (جسیم: خوش‌بو)

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

آرایه‌های ادبی بیت‌های زیر، با حفظ ترتیب، در همه گزینه‌ها درست مشخص شده است، مگر در گزینه ... .

- الف) ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت
ب) خوابم بشد از دیده در این فکر جگرسوز
ج) تا در ره پیری به چه آیین روی ای دل
وی مرغ بهشتی که دهد دانه و آبت
کاغوش که شد منزل آرامش و خوابت
باری به غلط صرف شد ایام شبابت

(۱) تشبیه، کنایه، تشخیص (۲) استعاره، مراعات نظیر، تشبیه

(۳) کنایه، کنایه، ایهام (۴) استعاره، کنایه، تضاد

۲۱ در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

- (۱) کوزه‌ها دان تو سوز را و ز هر شربت فکر
(۲) نزد یزدان نه صباح است برادر نه مسا
(۳) باطن ما چو فلک تا به عبء مستسقی است
(۴) از دهنده نظر ارچه کتاب محجوب است
همچو کوزه همه هر لحظه تهی‌ایم و پریم
چیز دیگر بود و ما طبع آن دگریم
گرچه روزی دو سه در نقش و نگار بشریم
زان است محجوب که ما غرق دهنده نظریم

۲۲ عین ما فيه جملة تُبَيِّن حالة اسم معرفة:

- (۱) أعطى رئيس المؤسسة عاملاً جائزةً ثمينةً!
(۲) إن أولئك التلميذات يجلسن في القاعة صامتات!
(۳) يحصد المزارعون محاصيلهم و هم راجون ببيعها!
(۴) يشاهد العمال مهندسين يأتون إليهم للإشراف على عملهم!

۲۳ عین الصحیح: (في تعريف الكلمات)

- (۱) الدَّمع: سائل حیوی أحمر يدور في أعضاء الجسم!
(۲) الدَّم: سائل يجري من العيون بسبب الحزن أو الفرح!
(۳) الصُّداع: ما يُضیعُ السُّلم و الصِّداقة بين الناس!
(۴) السُّدى: عملٌ لا ینفعُ عامله و لا یصلُ إلى نتیجة!

« كُنْتُ أَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَمْلَأَ صَدْرَ أُمِّي انْشِرَاحاً وَ يَحْمِي أَخَوَيْ مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ! »:

- (۱) از خدا خواسته بودم که قلب مادرم را پر از شادی نماید و برادرم را از بدی‌های پیشامدها حفظ نماید!
- (۲) از خدا می‌خواستم که سینه مادرم را سرشار از شادی سازد و برادرم را از حوادث ناگوار محفوظ بدارد!
- (۳) از خداوند می‌خواستم که سینه مادرم را از شادمانی لبریز سازد و برادرانم را از بدی‌های حوادث نگهداری کند!
- (۴) از خداوند درخواست می‌کردم که شادمانی را بر سینه مادرم قرار دهد و برادرانم را در بدی‌های اتفاقات نگه دارد!

«تماشاچیان فوتبال دوست دارند که تیم محبوبشان پیروزمندان ورزشگاه را ترک کند!»:

- (۱) مُتَقَرِّجُو كُرَّةَ الْقَدَمِ يُحِبُّونَ أَنْ يَتْرُكَ الْمَلْعَبَ فَرِيقُهُمُ الْمَحْبُوبُ فَائِزًا!
- (۲) الْمُتَقَرِّجُونَ لِكُرَّةِ الْقَدَمِ يُحِبُّونَ أَنْ يَخْرُجَ مِنَ الْمَلْعَبِ فَرِيقٌ مَحْبُوبُهُمْ فَائِزِينَ!
- (۳) يُحِبُّ مُشَاهِدُو كُرَّةِ الْقَدَمِ أَنْ يَتْرُكَ فَرِيقُهُمُ الْمَحْبُوبِينَ الْمَلْعَبَ الرِّيَاضِيَّ وَ هُوَ يَفُوزُ!
- (۴) هُوَاةُ كُرَّةِ الْقَدَمِ يُحِبُّونَ أَنْ يَخْرُجَ الْفَرِيقُ الْمَحْبُوبُ مِنَ الْمَلْعَبِ الرِّيَاضِيَّ وَ هُوَ فَائِزًا!

عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) والدای قد اشتاقا للذهاب إلى مكة المكرمة! پدر و مادرم برای رفتن به مکه مکرمه مشتاق شده‌اند!
- (۲) بعد استماع أنشودة طالباتي كُنتُ أَشْجَعَهُنَّ بَاكِيَةً! پس از شنیدن سرود دانش‌آموزانم آن‌ها را گریان تشویق می‌کردم!
- (۳) لیت طیبیة جَدِّي تَمْنَعَهُ عَنِ مَوَادِّ سُكَّرِيَّةٍ تَضُرُّهُ! کاش پزشک پدر بزرگم او را از مواد قندی که به او آسیب می‌زند باز می‌داشت!
- (۴) عَلِمْتُ أَنَّ تِلْكَ سَمَكَةَ غَرِيبَةٍ تُسَمَّى بِالتَّيْلَابِيَا بَيْنَ النَّاسِ! دانستم که آن ماهی عجیبی است که در بین مردم تیلابیا نامیده می‌شود!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

شجرة الزيتون من الأشجار المعمرة و دائمة الخضرة، ثمارها تؤكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعمئة إلى سبعمئة متر فوق مستوى سطح البحر، لا ينصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمئة متر عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أن هذه المناطق معرضة للثلوج المتراكمة. أشجار الزيتون محبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تُمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

عَيْنُ الْخَطَا عَنْ شَجَرَةِ الزَّيْتُونِ أَوْ ثَمَرَتِهَا:

- (۱) تبقى الشجرة طوال العام خضراء!
- (۲) لها أنواع متعددة يختلف بعضها عن بعض!
- (۳) الزيت المستخرج منها يُستخدم في صناعة الأثاث!
- (۴) من الأفضل أن لا تُزرع في بعض المناطق المرتفعة!

﴿ ... لا علم لنا إلا ما علمتنا إنك أنت العليم الحكيم ﴾:

- (۱) جز آنچه به ما آموخته‌ای، هیچ دانشی نداریم به‌درستی که دانای حکیم تویی!
- (۲) جز چیزی که آموخته‌ایم، هیچ دانشی برای ما نیست یقیناً تویی دانای حکیم!
- (۳) هیچ دانشی نداشته‌ایم جز آنچه به ما آموخته شد همانا فقط تو دانای صاحب حکمتی!
- (۴) دانشی برای هیچ‌یک از ما نیست مگر آنچه به ما یاد می‌دهی بی‌گمان تو دانا و حکیمی!

عَيْنِ الْخَطَا فِي الْمَفْهُومِ: « من لا يُحِبُّ صَعُودَ الْجِبَالِ يَعِشُ أَبَدَ الدَّهْرِ بَيْنَ الْخَفْرِ! »

- (۱) همت بلنددار که با همت بلند هر جا روی به توسنِ گردون سوارهای
- (۲) تا پای بر فلک نگذاری ز مهد خاک
- (۳) همت بلند دار که مردان روزگار
- (۴) غلامِ همت آنم که زیر چرخ کبود

مویت اگر چو شیر شود شیرخوارهای
از همت بلند به جایی رسیده‌اند
ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

عَيْنِ الْحَالِ:

- (۱) أ لا تعلم أن الإنسان خلق مُكْرَمًا!
- (۲) لم يكن الزميل عند مُواجهتي مسروراً!
- (۳) جعل الله المؤمنين مُخلصين في الدنيا!
- (۴) إن الله أرسل نبياً مُرشداً لِقومنا الضالّين!

«... كمْ تُعِينُونَ مَحْرُومِينَ... يُطْعِمُوا أَوْلَادَهُمْ إِطْعَاماً كَامِلاً فِي الْأَشْهُرِ الْمَاضِيَةِ!». عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفِرَاعِينِ:

- (۱) لَيْتَ / لَمْ
- (۲) لَعَلَّ / لَنْ
- (۳) لَيْتَ / لَا
- (۴) إِنْ / مَا

« قُلْتُ فِي نَفْسِي مَرَاتٍ: لَيْتَنِي أُسْتَطِيعُ أَنْ أُعِينَنَّ مُوَاطِنِي فِي الْمَجَالَاتِ الْعِلْمِيَّةِ وَ هُمْ مُشْتَاقُونَ إِلَى الْقِيَامِ بِهَذَا الْعَمَلِ! »:

- (۱) بارها با خود گفتم: کاش من بتوانم در زمینه‌های علمی هموطنانم را حمایت کنم زیرا آنان به اقدام به این کار علاقمندند!
- (۲) بارها با خود گفتم: کاش من بتوانم در زمینه‌های علمی به هموطنانم یاری برسانم در حالی که آنان مشتاق به انجام این کار هستند!
- (۳) من بارها با خود گفتم: ای کاش می‌توانستم در زمینه‌های علم و دانش به مانند هم‌میهنان بودم در حالی که آنان به این کار مشتاقند!
- (۴) من بارها با خود گفتم: امید است بتوانم در زمینه‌های علمی به هم‌میهنان خود یاری برسانم حال آن که خودشان به انجام این مشتاقند!

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

شجرة الزيتون من الأشجار المعمرة و دائمة الخضرة، ثمارها تؤكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعئة إلى سبعئة متر فوق مستوى سطح البحر، لا ينصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمئة متر عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أن هذه المناطق معرضة للتلوج المتراكمة. أشجار الزيتون مُحبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تُمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

عَيْن الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ:

- ١) الغصون العالية لشجرة الزيتون تحمل أثماراً أكثر!
- ٢) بعض أصناف الزيتون تنمو في منطقة لا ماء فيها!
- ٣) لا يستطيع المزارعون أن يجنوا أثمار الزيتون إلا قليلاً منها!
- ٤) لزراعة الزيتون يجب إختيار مكان تصل أشعة الشمس إليه جيداً!

عَيْن الصَّحِيحِ (بِالنَّظَرِ إِلَى الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ):

٣٤

- ١) ﴿ لَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً ﴾: گفتار آنان که ارجمندی همه از آن خداست نباید تو را اندوهگین کند!
- ٢) إِنَّا نَتَمَنَّى أَنْ نَبْقَى كَالْمُحْسِنِينَ أَحْيَاءَ!: بی گمان ما آرزو می کنیم که هم چون نیکوکاران زنده باقی بمانیم!
- ٣) ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴾: خداوند قطعاً پاداش نیکوکاران را تباه نمی کند!
- ٤) إِنِّي أَتَذَكَّرُ تَلَامِيذِي الْقَدَمَاءَ!: من دانش آموزان قدیمی ام را بی شک به یاد می آورم!

عَيْن الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

٣٥

- ١) تِلْكَ السَّمَكَةُ مِنْ أَغْرَبِ أَسْمَاكِ تَعِيشُ فِي شَمَالِ إِفْرِيقِيَا!
- ٢) الْإِسْتِعَانَةُ بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ تُعِينُ الْإِنْسَانَ فِي الشَّدَائِدِ!
- ٣) كَانَ الْمُتَفَرِّجُونَ يُشْجَعُونَ فَرِيقَهُمُ الْمَحْبُوبِ فِي الْمَلْعَبِ!
- ٤) يُطَالَعُ إِبْرَاهِيمُ وَ زَمِيلُهُ ثُرُوسَهُمَا مُجْدِينَ!

٣٦

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصَّ:

شجرة الزيتون من الأشجار المُعمَّرة و دائمة الخضرة، ثمارها تؤكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعين إلى سبعين متر فوق مستوى سطح البحر، لا ينصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعين متر عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أن هذه المناطق معرضة للتلوج المتراكمة. أشجار الزيتون مُحبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

«الأماكن»:

(١) جمع تكسير (مفردة: مكان؛ و هو مذكّر) / مبتدأ؛ والجملة إسمية

(٢) جمع مكسّر (مفردة: مكان) - اسم مكان / مضاف إليه و مضافه: «أنسب»

(٣) اسم مكان (حروفه الأصلية: م ك ن) - معرّف بأل / مضاف إليه؛ مضافه: «أنسب»

(٤) اسم مفعول (مأخوذ من مصدر «إمكان») - معرفة / مبتدأ و موصوف و صفتها: «أنسب»

عَيْنَ حَرْفِ «لَا» لَيْسَ لِلنَّفْيِ الْمُطْلَقِ:

٣٧

(١) هذه الأيام لا خطر يهدد حدود بلادنا!

(٢) لا يشغلنا عن ذكر الله بيع و لا تجارة!

(٣) لم يحاول الحيوان للنجاة لأنه ظن أنه لا رجاء له!

(٤) هؤلاء العمال لا عمل لهم اليوم لأن الرئيس لم يحضر!

« لم يترك تعدد الآلهة في عصرنا أيضاً كما نرى مشاهد التماثيل المصنوعة من الذهب في معابد كثير من بلاد العالم! »:

٣٨

(١) أنظر أن شاهد تنديس‌های ساخته‌شده از طلا در پرستشگاه‌های زیادی در کشورهای جهان هستیم، پرستش خدایان گوناگون در روزگار ما همچنان ادامه دارد!

(٢) تنوع خدایان در روزگار ما نیز کنار گذاشته نشده آنگونه که منظر تندیس‌های ساخته‌شده از طلا را در عبادتگاه‌های کشورهای جهان بسیار مشاهده می‌کنیم!

(٣) همان‌طور که صحنه‌های تندیس‌های ساخته‌شده از طلا را در پرستشگاه‌های بسیاری از کشورهای جهان می‌بینیم، تعدد خدایان در روزگار ما نیز ترک نشده است!

(٤) همچنان که صحنه‌های مجسمه‌های ساخته از طلا را در معابد کشورهای جهان بسیار مشاهده می‌کنیم، چندخدایی در عصر ما هنوز رها نشده است!

٣٩

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصَّ:

شجرة الزيتون من الأشجار المُعَمَّرَة و دائمة الخضرة، ثمارها تؤكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعمئة إلى سبعمئة متر فوق مستوى سطح البحر، لا يُنصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمئة متر عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث إن هذه المناطق معرضة للتلوج المتراكمة. أشجار الزيتون مُحِبَّة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تُمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يُواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوَّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و مُتداخلة.

«يواجه»:

(١) للمفرد المذكَّر الغائب - مصدره «توجَّه» على وزن: تَقَعَل / فعل و فاعله: «المزارعون»

(٢) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (له حرف زائد واحد؛ مصدره: مُوَجَّهَة) - معلوم / فاعله: ضمير «ها»

(٣) مضارع - له ثلاثة حروف أصلية: و ا ج؛ و له حرفان زائدان - مجهول / فعل و فاعله محذوف؛ الجملة فعلية

(٤) للمفرد المذكَّر الغائب - ماضيه على وزن: فاعل؛ مصدره على وزن: مُفاعلة / مفعوله: ضمير «ها» والجملة فعلية

٤٥ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصَّ:

شجرة الزيتون من الأشجار المُعَمَّرَة و دائمة الخضرة، ثمارها تؤكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعمئة إلى سبعمئة متر فوق مستوى سطح البحر، لا يُنصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمئة متر عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث إن هذه المناطق معرضة للتلوج المتراكمة. أشجار الزيتون مُحِبَّة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تُمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يُواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوَّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و مُتداخلة.

عين الصحيح حسب النَّصَّ: متى تُصبح عملية الحصاد أصعب؟ - عندما . . .

(١) تنزل التلوج و تتراكم على الشجرة و غصونها!

(٢) تدخل غصون شجرة الزيتون بعضها في بعض!

(٣) تكون شجرة الزيتون في منطقة جافة لا تُمطر كثيراً!

(٤) تكون الشجرة في منطقة بإرتفاع أكثر من ٧٠٠ م فوق سطح البحر!

في أي الأجوبة تحقّق الفعل كاملاً؟:

(١) كاذّ المعلّم أن يكون رسولاً...!

(٢) لعلّ البشر لا يُلوث البيئَةَ أكثر من هذا!

(٣) اقترب العيدُ و الناسُ يتهيّتون لاحتفال كبير!

(٤) ليت المُواطنين يتخلّصون من فيروس الكورونا!

هم‌وا فرهنگ و معارف اسلامی هم‌وا

کدام عبارت قرآنی به این موضوع اشاره دارد که «تنها خداوند است که شایستگی مقصود بودن را دارد.»؟

۴۲

(١) «اللهم لا تكلني الى نفسي طرفة عين ابدًا»

(٢) «يسألُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ...»

(٣) «الله نور السماوات و الارض»

(٤) «مَا رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَ رَأَيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ...»

بیت حافظ «برو این دام بر مرغی دگر نه/ که عنقا را بلند است آشیانه» به کدام ثمره اخلاص اشاره دارد و حضرت علی (ع) در وصف خداوند

۴۳

او را دوست دل‌های چه کسانی معرفی می‌کند؟

(٢) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات - عارفان

(١) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - عارفان

(٤) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - صادقان

(٣) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات - صادقان

چه نکاتی از آیه شریفه «الله نور السماوات و الأرض» قابل برداشت است؟

۴۴

(الف) هر موجودی در حدّ خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

(ب) تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند.

(ج) شناخت گنه وجود خداوند، معرفتی والا و عمیق است که در نگاه نخست مشکل ولی هدفی قابل دسترس است.

(د) خداوند نور هستی است و همه موجودات عالم تکوین تنها در مرحله پیدایش وجود خود را از او می‌گیرند.

(٤) ج، د

(٣) ب، ج

(٢) الف، ب

(١) الف، د

اعتراف به گناهکاری زلیخا و سوء استفاده او از قدرت خویش به ترتیب از دقت در کدام عبارات شریفه مفهوم می‌گردد؟

(۱) «و لقد راودته عن نفسه» - «و لیکوناً من الصاغرین»

(۲) «و الا تصرف عنی کیدهن» - «و لیکوناً من الصاغرین»

(۳) «و الا تصرف عنی کیدهن» - «و اکن من الجاهلین»

(۴) «و لقد راودته عن نفسه» - «و اکن من الجاهلین»

رابطه بین کدام عبارات به‌درستی بیان شده است؟

الف) آشنایی با نشانه‌های الهی ← شناخت قوانین جهان خلقت

ب) ساخته‌شدن و شناخته‌گردیدن هویت و شخصیت انسان ← «ولو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا»

ج) حق‌پذیری ← عامل درونی کسب توفیق الهی

د) فراهم‌شدن امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها و اهداف ← «و الذین جاهدوا فینا لنهیدینهم سبلنا»

(۴) ج، د

(۳) الف، ج

(۲) ب، ج

(۱) الف، ب، ج

دل به مهر خداوند ندادن و نیافتن نشانه‌های الهی پیامد چیست و راه برون‌رفت از آن در کدام کلام نبوی مشهود است؟

(۱) نفوذ و سوسه‌های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «لا تفکروا فی ذات الله»

(۲) نفوذ و سوسه‌های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «ادمان التفکر فی الله و فی قدرته»

(۳) گرفتار شدن به غفلت و چشم‌اندیشه به روی جهان بستن - «لا تفکروا فی ذات الله»

(۴) گرفتار شدن به غفلت و چشم‌اندیشه به روی جهان بستن - «ادمان التفکر فی الله و فی قدرته»

از دیدگاه انسان موحد، کدام مورد بستری مناسب برای رشد و شکوفایی است و روی‌گردانی از حضرت حق تعالی، ویژگی کدام دسته از

افراد است؟

(۱) دشواری‌های زندگی - «من اتخذ الهه هوا»

(۲) دشواری‌های زندگی - «من یعبد الله علی حرف»

(۳) بی‌حکمت نبودن حوادث عالم - «من یعبد الله علی حرف»

(۴) بی‌حکمت نبودن حوادث عالم - «من اتخذ الهه هوا»

بیت «هیچ عاقل مر کلوخی را زنده؟/ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟» با پیام کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) «حسب الناس ان یتروکوا ان یقولوا آمنا و هم لایفتنون»

(۲) «و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم»

(۳) «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید»

(۴) «کل نفس ذائقة الموت و نبلوکم بالشر و الخیر فتنه»

۵۰ آن جا که «بعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن» مورد بررسی قرار می‌گیرد چه زمانی یک جامعه توحیدی خواهد بود و چرا یک انسان

موحد شخصیتی ثابت و پایدار دارد و از آرامش روحی برخوردار است؟

(۱) حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد- حاکمیت طاغوت و دستوراتش را بر نمی‌تابد.

(۲) شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد- اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می‌گیرد.

(۳) شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد- میان بعد فردی و اجتماعی توحید توازن و رابطه متقابل وجود دارد.

(۴) حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد- زندگی خویش را بر اساس رضایت الهی تنظیم کرده است.

۵۱ دیدگاه آن صحابی امام علی (ع) درباره قضا و قدر آن جا که این ایراد را وارد می‌کند که «آیا از قضای الهی می‌گریزی؟» چگونه توصیف

می‌شود؟

(۱) هر قضایی مبتنی بر تقدیر خاص خود است.

(۲) هر تقدیری مبتنی بر قضای خاص خود است.

(۳) قضایی یکسان از هر نوع تقدیری پدید می‌آید.

(۴) تقدیری یکسان از هر نوع قضایی حاصل می‌گردد.

۵۲ عامل کاهنده غفلت چیست و ارزشمندی و تقدس عمل وابسته به کدام عامل است؟

(۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- داشتن معرفت و آگاهی در عمل

(۲) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خدا- داشتن معرفت و آگاهی در عمل

(۳) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خدا- اهمیت دادن به کیفیت در عمل

(۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- اهمیت دادن به کیفیت در عمل

۵۳

در باب اثرگذاری موجودات و رابطه آن با توحید در ربوبیت، چند مورد از موارد زیر، به‌طور صحیح آمده است؟

الف) شفابخشی دارو در ربوبیت، منتج از عنایات الهی است و لذا باید از او سپاس‌گزاری کرد.

ب) توحید در ربوبیت بدین معناست که زارع به‌طور مستقل به کار کشاورزی و زراعت مشغول است.

ج) در پذیرش توحید در ربوبیت می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خدا بدانیم.

د) برای قبول توحید در ربوبیت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر اشیا یا انسان‌ها را سلب کنیم.

(۲) سه

(۱) چهار

(۴) یک

(۳) دو

۵۴ معنای «ولایت» در هریک از فقرات قرآنی «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء» و «قل افاتخذتم من دونه اولیاء» به ترتیب کدام است؟

(۲) سرپرستی - دوستی

(۱) دوستی - دوستی

(۴) سرپرستی - سرپرستی

(۳) دوستی - سرپرستی

۵۵ چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- قدر و قضا الهی با اختیار انسان ناسازگار است.

- تقدیر چیزی غیر از قانون‌مندی‌های جهان و نظم در آن است.

- امام علی (ع) از قدر به قضا الهی پناه بردند.

- امام علی (ع) با رفتار و سپس گفتار خود نگرش صحیح از قضا و قدر الهی را نشان دادند.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۵۶ هریک از موارد زیر با کدام عبارت قرآنی به‌درستی تبیین می‌شود؟

- پر و کامل بودن خداوند

- علت خالقیت انحصاری خداوند

- سرچشمه اعتقاد به مدیریت خداوند

(۲) «الله الصمد» - «هو الواحد القهار» - «الله خالق کل شیء»

(۱) «الله الصمد» - «الله خالق کل شیء» - «هو الواحد القهار»

(۴) «قل هو الله احد» - «الله خالق کل شیء» - «هو الواحد القهار»

(۳) «قل هو الله احد» - «هو الواحد القهار» - «الله خالق کل شیء»

۵۷ شرط قبولی اعمال انسان در کدام عبارت قرآنی تجلی پیدا کرده است؟

(۱) «الم أعهد الیکم یا بنی آدم ان لا تعبدوا الشیطان»

(۲) «فاعل الخیر خیر من عمله و فاعل الشر شر من عمله»

(۳) «قل إن صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین»

(۴) «قال رب السجّن أحبّ إلی مما یدعوننی إلیه و إلاً تصرف عنی»

کدام مورد از عناوین زیر با عبارتهای مربوط به خود تناسب دارد؟
 الف) عدم منع ربوبیت الهی در فضل مستمر بر انسان ← سنت امداد عام الهی
 ب) استواری تدبیر الهی ← سنت املاء و استدراج
 ج) خرسندی از گناه خویش ← سنت سبقت رحمت بر غضب
 د) لجاجت‌ورزی در برابر پذیرش ندای حق ← ابتلاء

(۴) ج، د

(۳) ب، ج

(۲) الف، د

(۱) الف، ب

ثمرهٔ درک فقر و نیازمندی به خداوند چیست و این‌که تدبیر و پرورش همهٔ مخلوقات تنها در اختیار خداست، مربوط به کدام یک از مراتب

توحید است؟

- (۱) قوت یافتن بندگی و عبودیت در پیشگاه خدا- توحید در ولایت
- (۲) قوت یافتن بندگی و عبودیت در پیشگاه خدا- توحید در ربوبیت
- (۳) تقویت خودشناسی و معرفت انسان به نیازمندی خود به خدا- توحید در ربوبیت
- (۴) تقویت خودشناسی و معرفت انسان به نیازمندی خود به خدا- توحید در ولایت

سنت مستولی بر زندگی فرورفتگان در گناه و دشمنی با خدا چیست و عاقبت آنان چگونه بیان شده است؟

- (۱) استدراج- «ولکن کذبوا فاخذناهم بما كانوا يكسبون»
- (۲) ابتلاء- «ولکن کذبوا فاخذناهم بما كانوا يكسبون»
- (۳) استدراج- «و أملی لهم انّ کیدی متین»
- (۴) ابتلاء- «و أملی لهم انّ کیدی متین»

نفی مصداق داشتن ولادت در مورد خداوند، در کدام عبارت شریفه طرح گردیده است و معنای اعتقاد به اصل توحید چیست؟

- (۱) «الله لا اله الا هو»- خداوند تنها مبدأ جهان است و در آفرینش شریکی ندارد.
- (۲) «الله لا اله الا هو»- خداوند یگانه است و همتایی ندارد.
- (۳) «لم یلد و لم یولد»- خداوند تنها مبدأ جهان است و در آفرینش شریکی ندارد.
- (۴) «لم یلد و لم یولد»- خداوند یگانه است و همتایی ندارد.

The doctor told them that there was little they could do about his lung cancer, ...?

۶۲

- 1) wasn't there   2) couldn't they   3) didn't he   4) was it

A: Oh! Dad, I found a job. I had an interview, and I'm to start it next Monday.

۶۳

B: That's very good. Well! How much...?

- 1) will you be paid   2) they will pay   3) you will be paid   4) they pay you

The suggestion that you put forward at the meeting ... serious consideration.

۶۴

- 1) deserves   2) boosts   3) compounds   4) replaces

68- I can't ... my math teacher because he is completely unpredictable. Although he looks very friendly, he gets angry for no good reason.

۶۵

- 1) figure out   2) look up   3) wake up   4) jump into

Science and technology enable human beings to control natural forces more ... .

۶۶

- 1) ordinarily   2) calmly   3) effectively   4) willingly

We are most ... to the patients who generously answered our questions during hospital visits.

۶۷

- 1) cheerful   2) peaceful   3) meaningful   4) grateful

Nowadays, the young have their own special thoughts and behave in a way that is completely ... to their parents. I think it is because of the gap between the two generations.

۶۸

- 1) unchangeable   2) unsystematical   3) communicative   4) incomprehensible

The driver of the car ... has now been released.

۶۹

- 1) who the police were questioning   2) whom the police were questioning him
3) that the police were questioning it   4) which the police were questioning

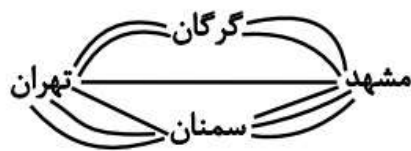

۷۰

شخصی قصد دارد از شهر تهران به شهر مشهد سفر کرده و سپس به شهر تهران بازگردد. اگر مطابق شکل زیر بین

این دو شهر راه‌هایی وجود داشته باشد، اما یکی از مسیرهای میان شهر تهران و سمنان مسدود شده باشد و نتوان از آن عبور و مرور کرد، در این

صورت به چند طریق این عمل امکان‌پذیر است؟

۱۱ (۱)

۱۴ (۲)

۲۸ (۳)

۱۲۱ (۴)

۷۱ در یک دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \sqrt{2}a_n$ و جمله اول $\sqrt{2}$ ، جمله بیستم کدام است؟

۱۰۲۴ (۴)

۵۱۲ (۳)

۲۵۶ (۲)

۱۲۸ (۱)

۷۲ اگر در یک دنباله هندسی، جمله اول ۱۲۸ و نسبت مشترک $\frac{1}{8}$ باشد، چندمین جمله آن برابر $\frac{1}{۳۲}$ است؟

هشتم (۴)

هفتم (۳)

ششم (۲)

پنجم (۱)

۷۳ اگر $f(x) = a^x$ یک تابع نمایی و $\frac{f(x+2)}{f(x-1)} = ۲۷$ باشد، مقدار a کدام است؟

۳ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

۲ (۱)

۷۴ چند عدد طبیعی چهار رقمی فرد وجود دارد که دهگان و صدگان آن، رقمی فرد نباشد؟

۶۲۵ (۴)

۱۱۲۵ (۳)

۷۲۰ (۲)

۱۲۵۰ (۱)

۷۵ اگر قیمت کالایی از ۲۷۰۰ تومان پس از ۳ سال با ضریب ثابت سالانه قیمت آن، ۱۲۵۰۰ تومان شود، نرخ سالیانه تورم تقریباً چند درصد است؟

۲۵/۴ (۴)

۷۳/۲ (۳)

۶۶/۶ (۲)

۶۵ (۱)

۷۶ مجموع جملات دنباله $۵, ۱۰, ۲۰, \dots, ۲۵۶۰$ کدام است؟

۵۲۰۰ (۴)

۵۱۱۵ (۳)

۵۱۱۰ (۲)

۵۱۲۰ (۱)

۷۷ حاصل $\frac{1}{4} \times \frac{1}{2} \times ۲ \times \frac{1}{3} \times \sqrt[3]{۱۶}$ کدام است؟

۲ (۴)

۴ (۳)

$\sqrt{2}$ (۲)

۱ (۱)

اگر n زوج ، $a_n = 3n^2 + 1$ و $a_n = (-1)^{n+1}(n+1)$ باشد، حاصل $\frac{a_7 + b_7}{a_8}$ کدام است؟

$\frac{11}{2}$ (۴)

۵ (۳)

۸ (۲)

$\frac{13}{2}$ (۱)

در یک دنباله داریم: $a_{n+1} = a_n + 2$ و $a_1 = -3$ ، جمله دهم دنباله کدام است؟

۱۵ (۴)

۱۸ (۳)

۲۱ (۲)

۲۳ (۱)

جمله عمومی یک دنباله هندسی به صورت $a_n = 3\left(\frac{1}{3}\right)^{n-1}$ است. مجموع جمله اول و نسبت مشترک دنباله کدام است؟

۶/۵ (۴)

۵/۵ (۳)

۴/۵ (۲)

۳/۵ (۱)

مقدار x در تساوی $9^x \times \left(\frac{1}{3}\right)^{x-1} = 1$ کدام است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

-۲ (۲)

-۱ (۱)

عدد $\left(\frac{3}{5}\right)^2$ بین کدام دو عدد زیر قرار دارد؟

۰/۹ و ۳/۶ (۴)

۰/۰۹ و ۰/۲۱۶ (۳)

۲/۱۶ و ۳/۶ (۲)

۰/۲۱۶ و ۰/۳۶ (۱)

در یک دنباله حسابی با جمله عمومی a_n ، رابطه $\frac{a_7}{a_4} = 2$ برقرار است. جمله بیست و دوم چند برابر جمله دوم است؟ ($a_7 \neq 0$)

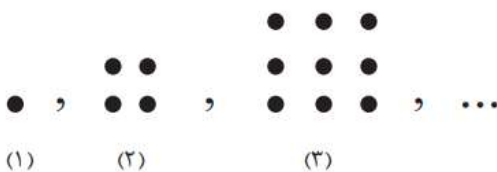
$\frac{27}{3}$ (۴)

$\frac{23}{3}$ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

اگر از جمله ششم الگوی رسم شده زیر ۲ واحد کم کنیم، حاصل با کدام جمله دنباله بازگشتی $a_1 = a_2 = 1$ و $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ برابر خواهد شد؟

(۱) نهم

(۲) دهم

(۳) یازدهم

(۴) دوازدهم

۶۶ (۴)

۵۵ (۳)

۶۰ (۲)

۵۰ (۱)

۸۶ در یک دنباله هندسی، جمله هشتم چهار برابر جمله چهارم می‌باشد. اگر جمله نهم برابر ۶۴ باشد، جمله اول کدام است؟

۶ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۸۷ اگر $x + 4, 3x + 2, 2x + 9$ به ترتیب سه جمله اول یک دنباله حسابی افزایشی باشند، مجموع ۲۰ جمله اول این دنباله کدام است؟

۱۵۰۰ (۴)

۹۰۰ (۳)

۱۳۰۰ (۲)

۱۲۰۰ (۱)

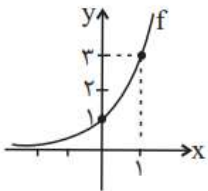
۸۸ اگر نمودار تابع $f(x) = a^x$ به صورت روبه‌رو باشد، حاصل $f(-a)$ کدام است؟

$\frac{1}{3}$ (۱)

$\frac{1}{9}$ (۲)

$\frac{1}{27}$ (۳)

$\frac{1}{8}$ (۴)

۸۹ در یک دنباله حسابی، جمله هشتم از جمله سوم، ۹ واحد بیشتر و جمله بیست و سوم، برابر ۲۰ است. جمله سی و هشتم این دنباله کدام است؟

۴۷ (۴)

۴۶ (۳)

۴۵ (۲)

۴۴ (۱)

وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی	
سهام دهک اول	۲ درصد
سهام دهک دوم	۴
سهام دهک سوم	۳ درصد
سهام دهک چهارم	۵ درصد
سهام دهک پنجم	۸ درصد
سهام دهک ششم	۴
سهام دهک هفتم	۱۳ درصد
سهام دهک هشتم	۱۶ درصد
سهام دهک نهم	۴
سهام دهک دهم	۲۱ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

جدول روبه‌رو مربوط به وضعیت توزیع درآمد کشوری فرضی با جمعیت ۸۰ میلیون نفر و درآمد ملی ۶۰ هزار دلار، در طول یک سال است. با توجه به آن:

الف) به ترتیب سهم دهک‌های دوم، ششم و نهم چند درصد است؟

ب) عدد مربوط به شاخص توزیع درآمد کدام است؟

ج) جمعیت دهک‌های اول تا پنجم چند میلیون نفر است؟

د) سهم دهک چهارم از درآمد ملی چند هزار دلار است؟

(۱) الف) ۳ - ۱۱ - ۱۸ (ب) ۱۰/۵ (ج) ۰.۴۰ (د) ۳

(۲) الف) ۳ - ۸ - ۱۹ (ب) ۱۰ (ج) ۰.۱۰/۸ (د) ۳/۶

(۳) الف) ۲ - ۱۴ - ۲۲ (ب) ۱۰/۵ (ج) ۰.۱۰/۸ (د) ۳/۶

(۴) الف) ۲ - ۹ - ۲۱ (ب) ۱۰ (ج) ۰.۴۰ (د) ۳

۹۱

پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر در کدام گزینه، مطرح شده است؟

الف) عبارت کدام گزینه در رابطه با فقر نادرست است؟

ب) با در نظر گرفتن کدام شاخص‌ها، می‌توان تصویری از «وسعت و اندازه فقر» در هر کشور به دست آورد؟

ج) به ترتیب، «رفاه اجتماعی» به چه معناست و در چه صورتی تحقق می‌یابد؟

(۱) الف) در واقع در هر سطحی از درآمد سرانه هرچه توزیع درآمد کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد، نرخ فقر در آن کشور بیشتر است. ب) «درآمد ملی» و پایین بودن «شاخص‌های درمانی و بهداشتی»، (ج) برخورداری مادی و معنوی از امکانات موجود و کاهش فقر مطلق - مثبت بودن نرخ رشد اقتصادی و افزایش میل نهایی به پس‌انداز در گروه‌های بالای درآمدی

(۲) الف) افرادی که در زمانی، در کشوری فقیر به‌شمار می‌روند، در زمانی دیگر یا در کشوری دیگر نیز فقر دامنگیر آن‌هاست، به این وضعیت فقر نسبی می‌گویند. ب) «درآمد سرانه» و «میزان نابرابری در توزیع درآمد»، (ج) ایجاد سلامت در جسم و روح افراد و کاهش نابه‌نجاری‌های اجتماعی - از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری‌ها

(۳) الف) در هر جامعه افرادی که درآمد آن‌ها از سطح حداقل معیشتی معین کمتر باشد، زیر خط فقر قرار دارند. ب) «درآمد سرانه» و «میزان نابرابری در توزیع درآمد»، (ج) ریشه‌کن شدن فقر مطلق و ترویج دانش - کاهش نابرابری‌های اجتماعی و افزایش بهره‌وری نیروی کار

(۴) الف) هرچه سطح درآمد سرانه در کشور پایین‌تر باشد، میزان فقر عمومی نسبت به کشوری با درآمد سرانه بالاتر بیشتر است. ب) «تولید خالص داخلی» و «افزایش بی‌رویه جمعیت در جامعه»، (ج) ایجاد سلامت در جسم و روح افراد و کاهش نابه‌نجاری‌های اجتماعی - از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری‌ها

۹۲

جدول زیر بیانگر وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی در طول سال گذشته است. چنانچه در سال جاری سهم دهک دهم ۳/۶ واحد افزایش پیدا کند، سهم دهک اول حداقل چند درصد باید باشد تا توزیع درآمد در این سال مناسب‌تر از سال گذشته گردد؟

(۱) ۳/۵

(۲) ۳/۴

(۳) ۳/۶

(۴) ۳/۷

وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی	
سهام دهک اول	۳ درصد
سهام دهک دوم	۳ درصد
سهام دهک سوم	۵ درصد
سهام دهک چهارم	۸ درصد
سهام دهک نهم	۱۷ درصد
سهام دهک دهم	۱۸ درصد

۹۳

موارد کدام گزینه به‌درستی، تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) سرمایه‌گذاری در ... منجر به افزایش بهره‌وری نیروی کار و بالا رفتن درآمد ملی می‌شود.

ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم ... است.

پ) یکی از مهم‌ترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد ... است.

(۱) الف) آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی انسان‌ها، ب) بهبود وضعیت تولید به ویژه تولید صنعتی، پ) آموزش شغلی مستمر و افزایش انگیزش و ایجاد زمینه‌های مناسب به منظور بروز ابتکار و خلاقیت

(۲) الف) برقراری توزیع عادلانه درآمد و تأمین اجتماعی، ب) توانمندسازی و به ویژه مولد کردن افراد، پ) برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی

(۳) الف) آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی انسان‌ها، ب) توانمندسازی و به ویژه مولد کردن افراد، پ) برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی

(۴) الف) برقراری توزیع عادلانه درآمد و تأمین اجتماعی، ب) بهبود وضعیت تولید به ویژه تولید صنعتی، پ) آموزش شغلی مستمر و افزایش انگیزش و ایجاد زمینه‌های مناسب به منظور بروز ابتکار و خلاقیت

عبارت کدام گزینه در ارتباط با نقش دولت در اقتصاد نادرست است؟

- (۱) در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش‌آفرینی و مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی و تعاونی و عمومی و افزایش توان و اقتدار آن‌ها جلب شده است.
- (۲) تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که بخش‌های غیردولتی عامل اصلی و محرک پیشرفت کشور است.
- (۳) در سال‌های اخیر دولت ملزم شده است تا با سپردن ۲۵ درصد از اقتصاد کشور به بخش تعاونی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد.
- (۴) تقریباً همه اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند ولی در مورد این که دولت در چه مواردی، چقدر، تا چه زمانی و چگونه نقش داشته باشد، اختلاف نظر است.

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

- (الف) اشتغال کامل نیروی کار به معنای صفر بودن نرخ بیکاری است.
- (ب) بیکاری اصطلاحاً: برخی افراد حاضر به کار نیستند. و در بیکاری داوطلبانه: برخی در حال جابجایی از کاری به کار دیگر هستند.
- (ج) ثروت یک متغیر جاری است، درآمد یک متغیر انباره است و در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است.
- (د) در عصر حاضر، وجود و حضور دولت کم‌تر از اعصار گذشته احساس می‌شود.
- (ه) از دیدگاه اقتصاددانان، رفع فقر و حمایت از اقشار کم‌درآمد، راهی برای گسترش توسعه اقتصادی و افزایش سرعت روند توسعه‌یافتگی جامعه است، زیرا فقر گسترده می‌تواند مانعی بر سر راه پیشرفت همه‌جانبه جوامع باشد.
- (۱) ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ
(۲) ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ
(۳) غ - ص - ص - غ - ص - غ - ص - غ
(۴) غ - غ - غ - غ - غ - غ - ص - غ

جدول روبه‌رو، وضعیت توزیع درآمد مربوط به کشوری را در طول یک‌سال نشان می‌دهد، با توجه به آن:

وضعیت توزیع درآمد در یک کشور	
سهم هر گروه (به درصد)	گروه‌های درآمدی
۲	دهک اول
۳	دهک دوم
۴	دهک سوم
۷/۵	دهک چهارم
۱۰	دهک پنجم
۴	دهک ششم
۴	دهک هفتم
۱۲	دهک هشتم
۱۶	دهک نهم
۲۲	دهک دهم

(الف) سهم دهک‌های سوم، ششم و هفتم به ترتیب، کدام است؟

(ب) عدد مربوط به شاخص وضعیت توزیع درآمد، کدام است؟

(ج) کدام عبارت در این رابطه درست است؟

- (۱) الف) چهار - یازده و نیم - دوازده، (ب) (ج) ۱۱، ۷۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ پُر درآمد جامعه و ۳۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ درآمد پایین جامعه تعلق می‌گیرد.
- (۲) الف) پنج - ده و نیم - دوازده، (ب) (ج) ۱۱، ۵۰٪ درآمد ملی به ۳۰٪ پُر درآمد جامعه و ۵۰٪ درآمد ملی به ۷۰٪ دیگر جامعه تعلق می‌گیرد.
- (۳) الف) شش - ده - یازده و نیم، (ب) (ج) ۱۰/۵، ۵۰٪ درآمد ملی به ۳۰٪ پُر درآمد جامعه و ۵۰٪ درآمد ملی به ۷۰٪ دیگر جامعه تعلق می‌گیرد.
- (۴) الف) سه و نیم - دوازده - دوازده، (ب) (ج) ۱۰/۵، ۷۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ پُر درآمد جامعه و ۳۰٪ درآمد ملی به ۵۰٪ درآمد پایین جامعه تعلق می‌گیرد.

عبارات کدام گزینه به ترتیب و به درستی تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

(الف) یک نوع از اشتغال کامل، ... است.

(ب) ... و ... از جمله راهکارهای پیشگیری از افزایش بیکاری است.

(ج) دولت‌ها سعی می‌کنند با ... رونق اقتصادی و رفاه مردم را نسبت به گذشته بیشتر کنند.

(د) برای تحقق هدف ... دولت می‌کوشد زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورد.

- (۱) الف) اشتغال کامل نیروی کار، (ب) برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت - مهارت‌افزایی حین کار - اعطای یارانه‌های تولید، (ج) توانمندسازی مهارتی، فنی و حرفه‌ای افراد، (د) ثبات قیمت‌ها
- (۲) الف) اشتغال نیروهای خدماتی و عمومی، (ب) تقسیم برابر فرصت‌ها - توزیع عادلانه ثروت و درآمد - مقابله با فقر، (ج) حمایت از اقشار کم‌درآمد، (د) اشتغال کامل
- (۳) الف) اشتغال کامل نیروی کار، (ب) برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت - مهارت‌افزایی حین کار - اعطای یارانه‌های تولید، (ج) افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، (د) اشتغال کامل
- (۴) الف) اشتغال اصطلاحاً و داوطلبانه، (ب) تقسیم برابر فرصت‌ها - توزیع عادلانه ثروت و درآمد - مقابله با فقر، (ج) افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، (د) بهبود توزیع ثروت و درآمد

کدام گزینه، مبین پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) به دلیل کدام یک از عوامل زیر، بخش خصوصی حاضر به سرمایه‌گذاری در برخی زمینه‌ها نیست؟

ب) ارائه لوایح قانونی به مجلس برای ریل‌گذاری فعالیت‌های اقتصادی، مربوط به کدام یک از محورهای فعالیت دولت در عرصه اقتصاد جامعه است؟

ج) هدف دولت از وضع مقررات و سیاست‌گذاری در اقتصاد چیست؟

- ۱) الف) عدم اطمینان از سودآوری - نیاز به سرمایه اولیه بسیار زیاد، ب) عرضه کالاها و خدمات، ج) برنامه‌ریزی در جهت افزایش فعالیت‌های تولیدی، ارائه کالاها و عمومی و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم
- ۲) الف) بالا بودن نرخ بهره بانکی - مالیات‌های سنگین، ب) عرضه کالاها و خدمات، ج) هدایت اقتصاد در مسیر مطلوب و مورد نظر خود، ایجاد نظم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تأمین مصالح جامعه
- ۳) الف) پایین بودن نرخ سود - نیاز به تکنولوژی مدرن، ب) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد، ج) برنامه‌ریزی در جهت افزایش فعالیت‌های تولیدی، ارائه کالاها و عمومی و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم
- ۴) الف) عدم اطمینان از سودآوری - نیاز به سرمایه اولیه بسیار زیاد، ب) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد، ج) هدایت اقتصاد در مسیر مطلوب و مورد نظر خود، ایجاد نظم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تأمین مصالح جامعه

کدام گزینه، متضمن پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) اصطلاح «سیاست بازار باز»، به کدام «عمل اقتصادی» اطلاق می‌شود، مربوط به کدام یک از «سیاست‌های پولی» است و از طریق کدام مرجع اعمال می‌شود؟

ب) برای حل مشکل رکود در بلندمدت باید سیاست‌های ... را در پیش گرفت.

ج) در شرایطی که اقتصاد کشور دچار تورم شده است، دولت با چه روشی ثبات اقتصادی را در جامعه برقرار می‌کند؟

- ۱) الف) فروش «اوراق مشارکت» - سیاست پولی انقباضی - بانک مرکزی، ب) جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)، ج) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات)
- ۲) الف) خرید «اوراق مشارکت» - سیاست پولی انبساطی - مجمع عمومی بانک‌ها، ب) جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای بازار)، ج) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات)
- ۳) الف) فروش «اوراق مشارکت» - سیاست پولی انقباضی - بانک مرکزی، ب) جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد تولیدکنندگان و بهبود فضای بازار)، ج) سیاست مالی انبساطی (افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات)
- ۴) الف) خرید «اوراق مشارکت» - سیاست پولی انبساطی - مجمع عمومی بانک‌ها، ب) جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)، ج) سیاست مالی انبساطی (افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات)

نوع تشبیه کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) آه کز آهم مه و پروین بسوخت
اختر بخت من مسکین بسوخت
- ۲) آتش مهرم چو در دل شعله زد
بر فلک بهرام را زوبین بسوخت
- ۳) شمع را بنگر که با سیلاب اشک
هر شبم تا روز بر بالین بسوخت
- ۴) ای بسا خسرو که او فرهادوار
در هوای شکر شیرین بسوخت

مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) چه منعم می‌کنی، زاهد از این روی و بدین دیدن
  - (۲) مکن زنهار از خلوت‌نشینی منع زاهد را
  - (۳) ناصح این روی ببین منع من از یار مکن
  - (۴) منعم مکن از دیدن قَدّ و رخ و چشمش
- توان گفتن مسلمان را که روی از قبله برگردان
چه سازد صورت دیوار اگر در خانه نشیند؟
ور دل از کف ندهی، عیب خود اظهار مکن
من انس به سرو و گل و بادام گرفتم

۱۰۲ نوع آرایه «لف و نشر» در همه ابیات مشترک است؛ به جز:

- (۱) تا خط سبز تو از طرف بناگوش دمید
  - (۲) هر که یغما نگرد زلف و خط او گوید
  - (۳) در چمن باد بهاری ز کنار گل و سرو
  - (۴) هیچ از لب و چشم تو قناعت نتوان کرد
- از پی شام سیاهم سحری پیدا نیست
در بر دیو سلیمان زره داوود است
به هواداری آن عارض و قامت برخاست
یا رب چه نهادند در این شکر و بادام

۱۰۳ کدام گزینه در مورد اوضاع ادبی و فرهنگی قرن هفتم هجری صحیح است؟

- (۱) در اثر حمله مغول، بسیاری از مدارس از بین رفته و بزرگانی چون عطار نیشابوری و عظاملک جوینی کشته شدند.
- (۲) آثاری مانند «مرصادالعباد» و «تاریخ و صاف» نماینده جریان ساده‌نویسی در نثر این دوره هستند.
- (۳) در اواخر دوره مغول، زبان رسمی و رایج عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی که زبان توده مردم بود، رونق گرفت.
- (۴) شاعران و نویسندگان بزرگ این دوره غالباً از اهالی خراسان، ری، اراک و اصفهان بودند.

۱۰۴ کدام گزینه درباره شعر قرن هشتم هجری صحیح است؟

- (۱) با روی کار آمدن دربارهای ادب‌دوست، قصیده رونق گرفت.
- (۲) مناطقی مثل خراسان همچنان در حکم مرکز ادبی این دوره به‌شمار می‌رفت.
- (۳) زبان شعر به جز در شعر شاعران شاخص، رو به سستی بود.
- (۴) تعصبات دینی حاکمان این دوره، مانع رشد عقاید مختلف می‌گردید.

۱۰۵ در تشبیهات همه ابیات، هر چهار رکن تشبیه به کار رفته است؛ به جز:

- (۱) به آخر وصل انسان با خدا شد
  - (۲) دوری از چاک گریبان تو آموخت به من
  - (۳) ساخته فواره‌ها نهنگ‌آسا دلم
  - (۴) تنها تو برکه‌وار زلال تالگویی
- چو قطره سوی بحرش آشنا شد
گل من غنچه‌صفت، سر به گریبانی را
با تلاطم‌های عشقت زیر و بالا می‌شود
کز هیچ سو بر آینه‌هایت غبار نیست

- (۱) صوفی هنوز صافی رندان نخورده است
ساقی برای او قدحی زین سبو ببر
- (۲) تا عرض رنگ و بو نکند گل به باغ رو
بویش به باد برده و رنگش ز رو ببر
- (۳) در زحمتم ز درد سر و گفتم و گوی عقل
ای عقل از سرم برو این گفت و گو ببر
- (۴) می‌آورم به پیش تو حاجت که گفته‌اند
حاجت به نزد صاحب روی نکو ببر

۱۰۷ به ترتیب در کدام گزینه نام اثر با شاعر یا نویسنده آن به درستی تطبیق داده شده است؟

«عظام‌الک جوینی - سلمان ساوجی - عبید زاکانی - مولانا»

- (۱) تاریخ جهانگشا - نفحات‌الانس - رساله دلگشا - فیه ما فیه
(۲) جامع‌التواریخ - تحفة‌الاحرار - صد پند - مجالس سبعه
(۳) تاریخ گزیده - اخلاق‌الاشراف - عشاق‌نامه - دیوان شمس
(۴) تاریخ جهانگشا - جمشید و خورشید - موش و گربه - مکاتیب

۱۰۸ کدام بیت، دارای آرایه «تناقض» است؟

- (۱) ما دماغ خشک را از باده گلشن کرده‌ایم
بارها این شمع را از آب روشن کرده‌ایم
- (۲) رتبه ما خاکساران را به چشم کم مبین
خاک‌ها ز افتادگی در چشم دشمن کرده‌ایم
- (۳) جوهر شمشیر را در پیچ و تاب آورده است
جامه فتیحی که ما از زخم بر تن کرده‌ایم
- (۴) از فروغ داغ ما چشم سمندر خیره است
ما چراغ خود ز روی گرم روشن کرده‌ایم

۱۰۹ در کدام گزینه آرایه «تضاد» وجود ندارد؟

- (۱) خم‌ها همه در جوش و خروشنند ز مستی
وان می‌که در آن جاست حقیقت نه مجاز است
- (۲) رازی که بر غیر نگفتیم و نگوییم
با دوست بگوییم که او محرم راز است
- (۳) در کعبه کوی تو هر آن کس که بیاید
از قبله ابروی تو در عین نماز است
- (۴) شرح شکن زلف خم اندر خم جانان
کوته نتوان کرد که این قصه دراز است

- «دلَم را چشمهٔ نور یقین ساز
در این تاریکی‌ام باریک‌بین ساز»
- الف) گفت یا رب بده آن نور مرا
ب) یا رب چو به وحدت یقین می‌دارم
- ج) چراغ یقینم فـرا راه دار
د) یا رب من اگر گناه بی‌حد کردم
- هـ) یا رب ز قناعتم توانگر گردان
وز نور یقین دلَم منوّر گردان

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۱۱ ترتیب درست آرایه‌های «پارادوکس، تشبیه، لف و نشر، جناس» در کدام گزینه است؟

- الف) روزگاری است که سودای بتان دین من است
ب) یار من باش که زیب فلک و زینت دهر
- ج) یا رب این کعبهٔ مقصود تماشاگه کیست
د) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار
- غم این کار نشاط دل غمگین من است
از مه روی تو و اشک چو پروین من است
- که مغیلان طریقش گل و نسرين من است
کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است

(۱) د، الف، ب، ج (۲) الف، ج، ب، د (۳) د، ج، ب، الف (۴) ب، الف، د، ج

۱۱۲ به ترتیب، کدام گزینه بیانگر یکی از پایه‌های آوایی و تعداد پایه‌های آوایی بیت زیر است؟

«هم ایثار کردی هم ایثار گفتی
که از جور دوری و با لطف جفتی»

(۱) گفتی، هشت (۲) هم ایثار، شش

(۳) که از جو، هشت (۴) با لطف، شش

۱۱۳ کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های سبکی متن زیر صحیح نیست؟

«باری، چه دردسر بدهم؟ آنقدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته، تا یک فراش قرمزپوش می‌بیند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: اسان از همنشین بد»

(۱) استفاده از واژه‌های بیگانه

(۲) حضور راوی سوم‌شخص در صحنهٔ داستان

(۳) کاربرد زیاد کنایه در متن

(۴) نشر قابل فهم و هم‌آهنگ با طبیعت زبان

(۱) حافظ: لحن سخن او گزنده و طنزآمیز و نمایانگر فرهنگ گذشته ایران است.

(۲) عبید زاکانی: ناهنجاری‌های اجتماعی را با شیوه طنز و تمثیل بیان می‌کرد.

(۳) حمدالله مستوفی: منظومه‌ای درباره تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هـ. ق دارد.

(۴) سلمان ساوجی: در سرایش غزل به سبک سعدی و مولوی توجهی ویژه داشته است.

۱۱۵ هر دو اثر گزینه ... به تقلید از نظامی خلق شده‌اند.

(۱) جمشید و خورشید - نفحات الانس

(۳) جمشید و خورشید - تحفة الاحرار

(۲) موش و گربه - نفحات الانس

(۴) موش و گربه - تحفة الاحرار

۱۱۶ کدام بیت، «فاقد» اختیار «تغییر کمیت مصوت» است؟

(۱) بیچارگیم به چیز نگرفتی

(۲) در حلقه کارزار جان دادن

(۳) ما را که جراحت است خون آید

(۴) من با همه جوروی از تو خشنودم

درماندگیم به هیچ نشمردی

بہتر که گریختن به نامردی

درد تو چنم که فارغ از دردی

تو بی گنهی ز من بیازردی

۱۱۷ شاعر بیت زیر، قدرت شاعری خود را در ... آشکار کرده است.

«وان که محتاج خلق شد، خوار است/ گرچه در علم، بوعلی سیناست»

(۱) قصاید مدحی

(۲) رباعیات فلسفی

(۳) قطعات اخلاقی

(۴) غزلیات عرفانی

۱۱۸ تعداد پایه‌های آوایی کدام مصراع متفاوت است؟

(۱) سوخته‌ام بی‌تو ز غم چون کنم

(۳) خوشم با ناله خود دم همین است

(۲) هرگزت عادت نبود این بی‌وفایی

(۴) بمیرم در این سوز من عاقبت

۱۱۹ آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است؛ به جز:

(۱) گشت فراق و وصل تو مرگ و بقای عاشقان

(۲) برده‌ای از تبسمی نقد بقای اهل دل

(۳) دل ز بلای عاشقی یافت ره نجات را

(۴) وقت نماز چون رود روی تو در حضور دل

کشتی و زنده ساختی ای تو خدای عاشقان (لف و نشر، تناقض)

کرده‌ای از تغافلای قصد فنای عاشقان (تضاد، واج‌آرایی)

ای تو نجات اهل دل وی تو بلای عاشقان (تناقض، تضاد)

کز خم ابروان شدی قبله‌نمای عاشقان (مراعات نظیر، تشبیه)

عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

١٢٠

- (١) نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ سُبَاتِ الْعَقْلِ وَ قُبْحِ الزَّلْلِ!
- (٢) اسْتِخْرَاجِ الزَّيْتِ مِنْ كَبِدِ الْحَوْتِ يَنْفَعُنَا نَفْعًا كَثِيرًا!
- (٣) يُسْتَعْمَلُ رُكَّابِ الطَّائِرَاتِ حِزَامَ الْأَمَانِ لِلنَّجَاةِ مِنَ الْخَطَرِ!
- (٤) الْخَفَاشُ هُوَ الْحَيَوَانُ اللَّبُونُ الْوَحِيدُ الَّذِي يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ!

«پدر و مادرها با دلسوزی بهترین و بیژگی‌ها و نیکوترین کارها را به فرزندانشان یاد می‌دهند!»

١٢١

- (١) الْوَالِدَانِ يُعَلِّمَانِ أَوْلَادَهُمَا الصِّفَاتِ الْفُضْلَى وَالْأَعْمَالَ الْحُسْنَى مَشْفِقِينَ!
- (٢) يَتَعَلَّمُ الْأَبْنَاءُ مِنَ الْوَالِدِينَ الْمَشْفِقِينَ الْخِصَالَ الْفَاضِلَةَ وَالْأَعْمَالَ الْحَسَنَةَ!
- (٣) يُعَلِّمُ الْآبَاءُ وَالْأُمَّهَاتُ أَوْلَادَهُمْ أَفْضَلَ الْخِصَالِ وَأَحْسَنَ الْأَعْمَالَ مَشْفِقِينَ!
- (٤) الْآبَاءُ وَالْأُمَّهَاتُ يُعَلِّمُونَ أَبْنَاءَهُمْ فَضْلَى الْخِصَالِ وَحُسْنَى الْأَعْمَالَ مَشْفِقِينَ!

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «إِنَّ دُنْيَاكُمْ عِنْدِي لِأَهْوَنَ مِنْ وَرَقَةٍ فِي فَمِ جَرَادَةٍ تَقْضُمُهَا!»

١٢٢

- (١) دُنْيَا: اسم - مفرد مذكّر - اسم تفضيل (على وزن: فُعْلَى) - معرب / اسم «إِنَّ» و منصوب
- (٢) وَرَقَةٌ: اسم - مفرد مؤنث - معرب - نكرة / مجرور بحرف الجرّ؛ من ورقة: جازّ و مجرور و خبر
- (٣) أَهْوَنَ: مفرد مذكّر - اسم تفضيل (على وزن: أَفْعَل) - معرب - نكرة / مجرور بحرف الجرّ؛ لِأَهْوَنَ: جازّ و مجرور
- (٤) تَقْضُمُ: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب (أي للغائبة) - مجرد ثلاثي - متعدّ / فعل و مفعوله ضمير «ها»؛ الجملة فعلية

عَيْنِ «وَاو» الْحَالِيَةِ:

١٢٣

- (١) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ تَوَكَّلُوا عَلَى اللَّهِ وَ تَحَلَّوْا بِالسَّكِينَةِ!
- (٢) عَامَلْتُ أَنَا وَ أَنْتَ صَدِيقُنَا جَيِّدًا فَلَمَّاذَا تَرَكْنَا مُنْزَعِجًا!
- (٣) تَنْصَحْنِي الْمَدِيرَةُ وَ تَقُولُ غَاضِبَةً: لَا تُكْرِرِي عَمَلِكَ هَذَا!
- (٤) الطَّالِبَانِ لَا يُشَاغِبَا وَ هُمَا يَعْلَمَانِ أَنَّ الْمَعْلَمَ يَرَى سَلُوكَهُمَا!

١٢٤

«ما أجمل أن تقدم لأبنائك مواضع قيمة تُرشدهم إلى المعرفة!»:

- (۱) زیباتر آن است که به فرزندان خود پندهای ارزشمندی تقدیم کنی که با آن به سوی معرفت هدایت شوند!
- (۲) چه زیباست که به فرزندان پندهای ارزشمندی تقدیم کنی که آنان را به شناخت هدایت کند!
- (۳) چه زیباست که چیزی به فرزندان پیشکش کنی که آنان به معرفتی ارزشمند ارشاد شوند!
- (۴) آنچه زیباست این است که گرانتدرترین پندها فرزندان را به شناخت هدایت کنند!

۱۲۵ عین ما لیس فیہ اسم المكان:

- (۱) بعض الأجرام يمكن رؤيتها بالمنظار فقط!
- (۲) لا يعتمد العاقل على المناصب الدنيوية الزائلة!
- (۳) أمر الأطفال النشيطون بالعبور من ممر المشاة!
- (۴) لقد أنقذنا تسعة مصابين في حريق أحد المصانع!

۱۲۶ عین کلمة «أحسن» اسم تفضیل:

- (۱) من أحسن إلى الفقراء في الدنيا فإن الله يعطيه ما يريد!
- (۲) أحسن التلميذ عند المعلم من يقوم بأداء واجباته الدراسية!
- (۳) قال صديق لي: أحسن عزاءك في مصيبة الحسين (ع)!
- (۴) ما أحسن الأغنياء إلى هؤلاء الفقراء عندما طلبوا المساعدة!

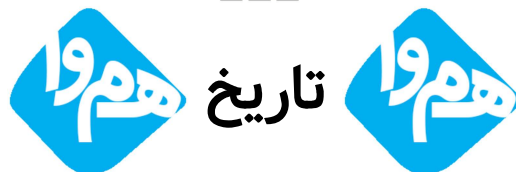
۱۲۷ «لم تأكل كل طعام تراه في المائدة و أنت مُنعت عن المواد السكرية!»:

- (۱) هر غذایی را که در سفره دیدی نخوردی چرا که تو از مواد قندی منع شدی!
- (۲) چرا هر غذایی را می‌خوری در حالی که در سفره می‌بینی و تو از مواد قندی منع شدی!
- (۳) برای چه هر غذایی را که در سفره می‌بینی می‌خوری در حالی که تو از مواد قندی منع شدی!
- (۴) برای چه از هر غذایی که در سفره می‌بینی نمی‌خوری در حالی که تو فقط از مواد قندی منع شدی!

- (۱) كُنْتُ أَسْأَلُ اللَّهَ بَأَكْبَرِ أَلَّا يُعَامِلَنِي بِعَدْلِهِ! : گریه‌کنان از خدا می‌خواستیم که با عدالت خویش با من رفتار نکند!
- (۲) مِنْ أَسْرَارِ النَّجَاحِ أَنْ تَقُومَ بِعَمَلِكَ وَحِيداً وَ لَا تَتَوَكَّلَ عَلَى الْآخَرِينَ! : از رازهای موفقیت است که به تنهایی به کارت برخیزی و به دیگران تکیه نکنی!
- (۳) الصَّدِيقُ هُوَ الَّذِي نَسْتَطِيعُ أَنْ نَتَوَكَّلَ عَلَيْهِ فِي شِدَائِدِ الْحَيَاةِ! : دوست همان کسی است که در سختی‌های زندگی می‌توانیم بر او تکیه کنیم!
- (۴) مَنْ يَعْشُ فِي الدُّنْيَا بِوَجْهَيْنِ يَمُتْ خَاسِراً! : هر کس در دنیا با دورویی زندگی کند، زیانکار می‌میرد!

۱۲۹ عَيْنُ «سَعِيداً» يَكُونُ حَالاً:

- (۱) نَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ الْيَوْمَ سَعِيداً وَ كَثِيرَ الْبَرَكَاتِ!
- (۲) مَنْ يَعْشُ مَتَوَكِّلاً عَلَى رَبِّهِ يَكُنْ عَبْدًا سَعِيداً فِي حَيَاتِهِ!
- (۳) كَانَ أَبِي يَنْصُرُ الْمَحْرُومِينَ حَوْلَهُ وَ يَعْشُ سَعِيداً بَيْنَهُمْ!
- (۴) رَأَيْتُ أَمْسِي سَعِيداً مَعَ أُمَّهِ يَخْرُجَانِ مِنْ مَتَجَرٍ فِي السُّوقِ!

۱۳۰ مهم‌ترین دستاورد تمدنی چینی‌ها در زمان سلسله «هان» چه بود؟

- (۱) یکسان سازی مقیاس وزن‌ها و عیار سکه‌ها
- (۲) ایجاد و نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی چین
- (۳) گشایش جاده ابریشم و اتصال کشور چین به اروپا
- (۴) ساخت دیوار چین برای مقابله با هجوم اقوام صحراگرد

۱۳۱ کدام عبارت در ارتباط با سلسله موری در هندوستان نادرست است؟

- (۱) پیش از حمله داریوش هخامنشی به هند تشکیل شد.
- (۲) مؤسس این سلسله، چندرا گوپتا نام داشت.
- (۳) بر سراسر هند به جز نواحی جنوبی آن اعمال قدرت می‌کرد.
- (۴) در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید.

۱۳۲ به کدام دلیل انسان‌های اولیه به فعالیت‌هایی غیر از کشاورزی مانند ابزارسازی و پارچه‌بافی روی آوردند؟

- (۱) یک‌جانشینی و به وجود آمدن روستاها
- (۲) تخصصی شدن کارها
- (۳) شکل‌گیری تجارت
- (۴) تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی

کدام عامل را می‌توان بارزترین نتیجه سلطه بیگانگان بر مملکت در عصر قاجار دانست؟

- (۱) اعطای حق کاپیتولاسیون به اتباع خارجی
(۲) دخالت‌های دولت‌های بیگانه در امور داخلی
(۳) از دست رفتن بخش‌هایی از سرزمین ایران
(۴) دادن امتیازات متعدد به خارجی‌ان

۱۳۴

دلیل کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگ میان دولت-شهرهای یونانی و حکومت هخامنشیان در قرن ۵ ق.م. چه بود؟

- (۱) مخالفت و دشمنی یونانیان با تعالیم دینی زرتشت
(۲) شرایط مناسب یونان برای کشتیرانی و دریانوردی
(۳) تحکیم سلطه بر خلیج فارس و دریای عمان
(۴) تسلط سیاسی و اقتصادی بر منطقه آسیای صغیر

۱۳۵

علم تاریخ از چه طریقی می‌تواند جوامع را در ترسیم افق آینده کمک کند؟

- (۱) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی
(۲) شناخت چگونگی پیدایش فرهنگ‌ها
(۳) افزایش قوه درک و مهارت اندیشه‌ورزی
(۴) کمک به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی

۱۳۶

کدام یک از عبارات‌های زیر پیرامون اهداف انگلستان و روسیه برای مداخله در نهضت مشروطه صحیح می‌باشد؟

- (۱) حمایت روسیه از قیام ملت‌های منطقه قفقاز برای جدایی‌طلبی
(۲) کمک انگلستان به محمدعلی‌شاه برای حفظ سلطنت
(۳) جلوگیری روس‌ها از نفوذ دمکرات‌ها در لباس مشروطه‌خواهی
(۴) محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه

۱۳۷

چرا اقدامات مورگان شوستر آمریکایی، روسیه و انگلستان را سخت عصبانی کرد؟

- (۱) اتکای دولتمردان ایرانی به کشور آمریکا
(۲) به دنبال داشتن تنظیم دستگاه اقتصادی کشور
(۳) استخدام یک تبعه خارجی بدون موافقت روس و انگلیس
(۴) انتقام آمریکا از این دو کشور برای جبران شکست جنگ جهانی دوم

۱۳۸

کدام یک از روزنامه‌های زیر در عصر قاجار از جمله روزنامه‌های فارسی زبان که در خارج از کشور چاپ و وارد ایران می‌شدند، نمی‌باشد؟

- (۱) عروۃ‌الوثقی (۲) حبل‌المتین (۳) اختر (۴) ادب

۱۳۹

کدام رویداد تاریخی، اولین جرقه نهضت مشروطه به‌شمار می‌رود؟

- (۱) اعتراضات مردمی علیه انتشار عکس مربوط به پوشیدن لباس روحانیت توسط مسیو نوژ بلژیکی در جشن بالماسکه
(۲) تشکیل انجمن‌های مخفی توسط آیت‌الله بهبهانی و آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری علیه حکومت قاجار
(۳) شلاق خوردن سه تن از علمای کرمان از عوامل حکومتی به دلیل مقابله آن‌ها با فرقه شیخیه
(۴) تجمع مردم تهران در مسجد شاه در اعتراض به گرانی کالاهای اساسی و حمله مأموران حکومتی به آن‌ها

۱۴۰

در دوران مشروطه دمکرات‌ها به رهبری کدام شخصیت سیاسی، بر جدایی دین از سیاست تأکید می‌ورزیدند؟

(۲) سیدحسن تقی‌زاده

(۱) میرزاجهانگیرخان صوراسرافیل

(۴) ملک‌المتکلمین

(۳) میرزا ملکم خان

۱۴۱ چرا دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین رونق بی‌سابقه‌ای یافت؟ زیرا ...

(۱) او فرمانی مبنی بر آزادی این دین در محدوده امپراتوری روم صادر کرد.

(۲) در این زمان مسیحیت دین رسمی امپراتوری روم اعلام شد.

(۳) به تدریج از دشمنی و سخت‌گیری‌های پیشوایان یهودی کاسته شد.

(۴) او با همدستی رومیان در صدد نابودی پیشوایان یهودی برآمد.

۱۴۲ مهم‌ترین ویژگی گاه‌شماری بابلی‌ها چه بود؟

(۱) بر پایه گردش خورشید به دور زمین تنظیم شده بود و سال را ۳۵۴ روزه محاسبه می‌کردند.

(۲) هر سه سال یک ماه به سال می‌افزودند و آن سال را ۱۳ ماه در نظر می‌گرفتند.

(۳) سال را به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم کرده و پنج روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

(۴) هر ۱۲۰ سال، ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد.

۱۴۳ کدام امپراتوری موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد؟

(۴) ایلام

(۳) آشور

(۲) بابل

(۱) آگد

۱۴۴ مهم‌ترین خواسته‌های تحصن‌کنندگان در حرم عبدالعظیم از حکومت قاجار چه بود؟

(۲) برکناری عین‌الدوله از صدارت

(۱) ایجاد دادگستری در همه شهرها

(۴) عمل به قانون اساسی به دور از ملاحظات شخصی

(۳) تشکیل دارالشورا

۱۴۵ معمولاً به چه نوع قطارهایی پرسرعت گفته می‌شود؟

(۱) قطارهایی که سرعتشان به ۴۵۰ کیلومتر در ساعت برسد.

(۲) قطارهایی که بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند.

(۳) قطارهایی که بیش از ۳۰۰ کیلومتر در ساعت سرعت داشته باشند.

(۴) قطارهایی که سرعتشان به ۱۶۰ کیلومتر در ساعت برسد.

به ترتیب برای دسترسی به «روستایی در فاصله ۴۰ کیلومتری» و «شهری در فاصله ۷۰۰ کیلومتری» کدام شیوه حمل و نقل مناسب تر است؟
(۱) ریلی - ریلی (۲) ریلی - هوایی (۳) جاده‌ای - جاده‌ای (۴) جاده‌ای - ریلی

۱۴۷ حمل و نقل ریلی در کدام یک از ویژگی‌های زیر، برتری کمتری نسبت به حمل و نقل جاده‌ای دارد؟

- (۱) هزینهٔ احداث خطوط آهن
(۲) هزینهٔ حمل در مسافت‌های طولانی
(۳) میزان امنیت در جابه‌جایی بار و مسافر
(۴) میزان مصرف سوخت

۱۴۸ از میان انواع شیوه‌های حمل و نقل زیر، چند دسته به جابه‌جایی مسافر و بار و چند شیوه به مسافت‌های دور اختصاص دارند؟

«حمل و نقل آبی - حمل و نقل ریلی - حمل و نقل هوایی - حمل و نقل لوله‌ای»

- (۱) چهار - دو (۲) چهار - چهار (۳) سه - سه (۴) دو - چهار

۱۴۹ ویژگی کشتی‌های «رو-رو» کدام است؟

- (۱) تعداد زیادی وسیلهٔ نقلیهٔ چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و خارج شوند.
(۲) قابلیت قراردادن کالاها در محفظه‌هایی خاص و آسان بودن انبارداری محموله‌ها
(۳) توانایی قراردادن مواد فله‌ای در مخازن یا تانکرهای کشتی
(۴) تفریحی بودن و دارای قابلیت حمل مسافران گردشگری برای مدتی محدود و مشخص

۱۵۰ کدام یک از اطلاعات زیر دربارهٔ حمل و نقل آبی نادرست است؟

- (۱) مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش جابه‌جایی کالاها
(۲) پوشش گسترده در جهان
(۳) هزینهٔ احداث مناسب بنادر، اسکله و تجهیزات مربوط به آن‌ها
(۴) سرعت کمتر کشتی نسبت به سایر وسایل حمل و نقل

۱۵۱ «پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران» و «تهایی شدن شکل آن‌ها» در کدام دوره‌های زمین‌شناسی رخ داده است؟

- (۱) اواخر دوران سنوزوئیک - ترشیاری
(۲) دوران دوم زمین‌شناسی - کواترنر
(۳) دوران دوم زمین‌شناسی - ترشیاری
(۴) اواخر دوران سنوزوئیک - کواترنر

۱۵۲ طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان متعلق به چه کشوری است؟

- (۱) آمریکا (۲) ژاپن (۳) روسیه (۴) چین

۱۵۳

هر یک از توضیحات داده‌شده، در کدام یک از مراحل پژوهش در جغرافیا جای می‌گیرند؟

الف) پژوهشگر ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه خود می‌پردازد.

ب) پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند.

ج) پژوهشگر به مکان مدنظر می‌رود و به افراد یا محیط مراجعه می‌کند و با مکان ارتباطی مستقیم دارد.

۱) پردازش داده‌ها - بیان مسأله - تدوین فرضیه

۲) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - بیان مسأله - جمع‌آوری اطلاعات

۳) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات

۴) پردازش داده‌ها - تدوین فرضیه - بیان مسأله

۱۵۴

کدام گزینه از ویژگی‌های منطقه کوهستانی البرز است؟

۱) این منطقه کوهستانی با شکلی منظم و موازی در ضلع شمال و شمال شرقی ایران قرار دارد.

۲) گنبدهای نمکی، از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه البرز است.

۳) بخش اعظم این چین‌خوردگی، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است.

۴) فرسایش، کوه‌های مینیاتوری را در این منطقه کوهستانی به وجود آورده است.

۱۵۵

در کدام گزینه موقعیت نسبی یک کشور به‌درستی نیامده است؟

۱) قرارگیری دشت‌های بزرگ و منطقه کوهستانی البرز در ایران

۲) قرارگیری بحرین در حاشیه خلیج فارس

۳) قرارگیری کشور آذربایجان در حاشیه غربی دریای خزر

۴) قرارگیری نیویورک در ساحل اقیانوس اطلس

۱۵۶

به‌ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر، مربوط به کدام جنبه از اهمیت حمل‌ونقل هستند؟

الف) گردشگری به‌عنوان یک بخش مهم در کشورها به زیرساخت‌های حمل‌ونقل نیاز دارد.

ب) در جنگ تحمیلی، حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی و هوایی نقش مهمی در جابه‌جایی نیروهای نظامی و تجهیزات در مناطق عملیاتی و موفقیت رزمندگان داشتند.

ج) حمل‌ونقل اهمیت بسزایی در ارتباط مردم و تبادل فرهنگی بین نواحی مختلف دارد.

۱) اجتماعی - اجتماعی - زیست‌محیطی

۲) اجتماعی - دفاعی - اجتماعی

۳) اقتصادی - دفاعی - اجتماعی

۴) اقتصادی - اجتماعی - زیست‌محیطی

۱۵۷

مرکزی را به وجود می‌آورد؟

(۲) شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود

(۱) گردنهٔ آوج در استان قزوین

(۴) اطراف چالهٔ جازموریان

(۳) تنگهٔ منجیل

۱۵۸ اختراع موتور بخار در چه زمانی رخ داد و باعث تحول در کدام دسته از انواع حمل‌ونقل شد؟

(۲) با وقوع انقلاب صنعتی - حمل‌ونقل آبی و ریلی

(۱) در پایان قرن نوزدهم - حمل‌ونقل آبی و ریلی

(۴) با وقوع انقلاب صنعتی - حمل‌ونقل جاده‌ای

(۳) در پایان قرن نوزدهم - حمل‌ونقل جاده‌ای

۱۵۹ علل و زمینه‌های پیدایش دشت ارژن فارس چه بوده است؟

(۲) انحلال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌ها

(۱) فرسایش بادی

(۴) چین‌خوردگی‌ها و ایجاد در حد فاصل تاقدیس‌ها و یا در میان ناودیس‌ها

(۳) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست

۱۶۰ کدام گزینه به‌ترتیب در رابطه با گونهٔ نخست و گونهٔ دوم فرهنگ‌هایی که به سوی جهانی شدن گام برداشتند، نادرست و درست است؟

(۱) فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست. - چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود جهان را به دو منطقهٔ مرکزی و منطقهٔ پیرامونی تقسیم می‌کند.

(۲) فرهنگی است که عقاید و ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد. - فرهنگی است که دیگر اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

(۳) فرهنگی است که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد. - فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن مطابق با حق و رفتار و هنجارهای آن مطابق با حق نیست.

(۴) فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم یا منطقه یا گروه خاصی نیست. - فرهنگی است که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۱۶۱ کدام گزینه در رابطه با همراهی همدلانه، نادرست است؟

(۱) همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران یعنی نگاه کردن به مسائل از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

(۲) برای فهم انگیزهٔ جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید از همراهی همدلانه استفاده کرد.

(۳) همراهی همدلانه، تلاش برای فهم کنشگرانی است که نمی‌توان با روش‌های تجربی، آرمان‌ها و انگیزه‌های آنان را درک کرد.

(۴) ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و باید با توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان به فهم همدلانهٔ کنش‌هایشان دست پیدا کنیم.

هر عبارت به ترتیب پیامد، معنا و علت کدام گزینه است؟

- ورود به جهان فرهنگی

- آنچه با اندیشه و عمل فرد پدید می‌آید به آن تعلق دارد.

- پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های بنیادین بشر

(۱) به وجود آمدن عقاید و خصوصیات ذهنی - جهان اجتماعی - پدید آمدن جهان‌های اجتماعی مختلف

(۲) بیان اندیشه به صورت گفتار یا نوشتار - جهان انسانی - پدید آمدن جهان‌های فرهنگی مختلف

(۳) اندیشیدن درباره موضوعی خاص - جهان انسانی - شکل‌گیری روح و شالوده فرهنگ

(۴) رفتار با دیگران بر اساس اندیشه و تصمیم فرد - جهان فردی - شکل‌گیری جهان‌های فرهنگی مختلف

۱۶۳

کدام گزینه، در ارتباط با دیدگاه ماکس وبر، درست نیست؟

(۱) کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد و باید معنای آن‌ها را فهمید، فهمیدن برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری است.

(۲) هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست و معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود؛ وگرنه ارزش علمی ندارد و از این رو تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست.

(۳) جامعه‌شناسی خود را تفهیمی - تبیینی معرفی می‌کرد و مدعی شد که هرچند جهان اجتماعی، همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها همانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی متفاوتند.

(۴) معتقد بود که جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه سیاسی زندگی کند و از این راه عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بفهمد و توصیف کند و درباره درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش‌ها داوری و ارزیابی کند و به نقد و اصلاح آن‌ها بپردازد.

۱۶۴

کدام گزینه به ترتیب با عبارات «قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است» و «جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد» ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند. - بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

(۲) قرآن از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آن‌ها می‌داند.

(۳) اگر جامعه فرهنگ توحیدی داشته باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی آن‌ها می‌گشاید. - جهان ذهنی و فردی هویتی مادی و طبیعی دارد.

(۴) قرآن از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید. - بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۱۶۵

هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب اشاره می‌کند؟

- در صورت وجود این ویژگی از بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر جلوگیری خواهد شد.

- در شرایط فقدان این ویژگی، بشر به بحران‌های روحی و روانی گرفتار خواهد شد.

- در صورت نبود این ویژگی قدرت مقاومت از آدمیان گرفته می‌شود.

(۱) حقیقت - عدالت - آزادی

(۲) قسط - معنویت - آزادی

(۳) عدالت - معنویت - مسئولیت

(۴) عدالت - آزادی - تعهد

۱۶۶

هریک از موارد زیر به ترتیب مرتبط با کدام یک از انواع استعمار است؟

- کنترل بازار کشورهای دیگر با استفاده از سازمان‌ها و نهادهای اقتصادی

- پذیرفتن برتری فرهنگی جهان غرب و پیروی از مسیر ترسیم‌شده آن

- نسل‌کشی به منظور تأمین قدرت سلطه

(۱) استعمار نو - استعمار فرانو - استعمار قدیم

(۲) استعمار قدیم - استعمار نو - استعمار نو

(۳) استعمار نو - استعمار نو - استعمار نو

(۴) استعمار قدیم - استعمار فرانو - استعمار قدیم

هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- دانش جهان‌شمول همه‌جایی و همیشگی
- نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی
- نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی
- پدیده‌های نامحسوس
- ۱) تبیین - هویت‌زدایی - قوم‌نگاری - آرمان‌ها و ارزش‌ها
- ۲) تفسیر - عادت‌زدایی - مطالعه موردی - هنجارها و عقاید
- ۳) تبیین - هویت‌زایی - قوم‌نگاری - هنجارها و نمادها
- ۴) نگاه از درون به پدیده‌ها - هویت‌زدایی - مطالعه موردی - عقاید و ارزش‌ها

پیامد هر یک از عبارات زیر به ترتیب چیست؟

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی
- انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و ... و استفاده از روش‌های صرفاً تجربی
- نادیده گرفتن معنای کنش
- ۱) به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد - عادت‌زدایی - بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود می‌شوند.
- ۲) به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد. - اخلاق‌گریزی - بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.
- ۳) به افزایش معنای زندگی اجتماعی و حذف اراده و خلاقیت زندگی اجتماعی می‌انجامد - اخلاق‌گریزی - بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای غیرقابل مشاهده ما محدود می‌شوند.
- ۴) به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد - اخلاق‌گریزی - خصوصیات و رفتارهای غیرقابل مشاهده و قابل مشاهده انسان محدود می‌شود.

کدام گزینه در رابطه با عبارت زیر، درست نیست؟

- «مردم امرلی ۸۰ روز در برابر داعش، مقاومت کردند تا در نهایت گروه‌های مقاومت عراق، خود را به امرلی رساندند و حصر آن شهر، شکسته شد.»
- ۱) انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند.
- ۲) جنگ‌های نامنظم، مبتنی بر آگاهی فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات محدود، حتی در برابر تهاجم یک ارتش بزرگ مقاومت کنند.
- ۳) در جنگ‌های نامنظم، افراد از نظم موجود پیروی می‌کنند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.
- ۴) سربازان جنگ‌های نامنظم، معمولاً نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده را اجرا نمی‌کنند، بلکه متناسب با موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی خود عمل می‌کنند.

کدام گزینه به ترتیب سطح دوم و سطح اول از ویژگی‌های عقلانیت در فرهنگ جهانی مطلوب را نشان می‌دهد؟

- (۱) فرهنگ باید بتواند به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ انسان و جهان پاسخ بدهد. - فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر را داشته باشد.
- (۲) فرهنگ باید مانع نفوذ سلطه‌گران و تبدیل انسان به موجودی منفعل بشود. - فرهنگ باید در شرایط تاریخی مختلف در مقابل پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی که انسان با آن مواجه می‌شود، پاسخگو باشد.
- (۳) فرهنگ باید بتواند بر اساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود به پرسش‌های ثابت و متغیر بشر پاسخ بدهد. - اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.
- (۴) اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت. - در صورت نبود این سطح از عقلانیت، فرهنگ دچار بحران روحی و روانی می‌شود.

۱۷۱

هریک از عبارات زیر به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

- دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در جهان تکوینی

- توجه به کانون ثروت و قدرت و به خدمت گرفتن کشورهای دیگر در پیرامون آن

- استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری

- (۱) از دست رفتن استقلال جهان ذهنی و تکوینی در برابر جهان فرهنگی - فرهنگ سرمایه‌داری - استعمار نو
- (۲) مهم‌تر دانستن جهان فرهنگی از جهان ذهنی و تکوینی - فرهنگ صهیونیسم - استعمار نو
- (۳) محدود شدن جهان تکوینی به جهان طبیعت - فرهنگ سلطه - استعمار فرانو
- (۴) سلب ظرفیت‌ها و قابلیت‌های علوم انسانی و اجتماعی - مدینهٔ فاسقه - استعمار فرانو

۱۷۲

کدام یک از عبارات زیر، نادرست است؟

- (۱) ساختارهای اجتماعی با کنش‌های افراد به وجود می‌آیند و برقرار می‌مانند.
- (۲) مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایرهٔ نفوذ و تأثیر انسان‌ها نیستند.
- (۳) انسان‌ها با کنش‌های اجتماعی خود در حفظ وضع موجود یا تغییر آن اثرگذار هستند.
- (۴) زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند و انسان‌ها صرفاً مجریان نظم هستند.

۱۷۳

هریک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

الف	موضوع جامعه‌شناسی تفسیری	ب	فهم دلالت‌های کنش
اطلاع افراد مورد آزمایش از مطالعه و امکان بروز رفتار غیرطبیعی	ج	نشان دادن عمق پنهان و منحصر به فرد بودن یک پدیده اجتماعی خاص	د

- مطالعهٔ موردی

- اثر هورن

- زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند.

- کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها

(۲) الف - ب - د - ج

(۱) ج - الف - د - ب

(۴) ج - ب - الف - د

(۳) ب - الف - د - ج

۱۷۴

ج	بخش فردی جهان انسانی	د	اغلال و سلاسل
نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی	ب	هویتی فرهنگی دارد	الف

- محدود شدن جهان تکوینی به جهان طبیعت
  - خلق موضوعی واحد به سه شکل مختلف توسط سه فرد در یک مسابقه
  - جهان اجتماعی
  - باورها و اعمال ممانعت‌کننده از درک انسان از حقیقت خویش و جهان هستی
- (۱) ج - د - ب - الف
(۲) ج - ب - د - الف
(۳) ب - د - الف - ج
(۴) ج - ب - الف - د

۱۷۵ به ترتیب پاسخ هر یک از موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

- شیوه شکل‌گیری شاهنشاهی و امپراتوری
  - عملکرد امپریالیسم اقتصادی
  - وجه اشتراک استعمار نو و فرانو
- (۱) قدرت نظامی و کشورگشایی - تصرف بازارها و مواد خام یک کشور - حضور پنهان استعمارگران
(۲) جهان‌گشایی و استعمار - تصرف بازارها و مواد خام یک کشور - حضور پنهان مجریان و استعمارگران
(۳) قدرت نظامی و کشورگشایی - کنترل بازار از طریق نهادها و سازمان‌های بین‌المللی - حضور پنهان مجریان
(۴) جهان‌گشایی و استعمار - کنترل بازار از طریق نهادها و سازمان‌های بین‌المللی - حضور آشکار استعمارگران و مجریان

۱۷۶ درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- وبر، تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست؛ بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.
  - اغلب می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش در جامعه‌شناسی استفاده کرد؛ مانند آزمایش فیلیپ زیمباردو در ایجاد یک زندان ساختگی.
  - مسئله معنا درباره برخی پدیده‌های اجتماعی، از جمله کنش‌ها مطرح است.
  - لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های فردی-اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌ها است.
- (۱) غ - ص - ص - غ
(۲) ص - غ - غ - ص
(۳) غ - غ - ص - ص
(۴) ص - ص - غ - غ

۱۷۷ عبارات‌های زیر را به ترتیب از جهت درستی و نادرستی مشخص نمایید.

- اشغال یک سرزمین با توسل به قدرت نظامی و سیاسی، نوعی از فرهنگ سلطه است.
  - موفقیت‌های استعمار، ناشی از پیشرفت در اقتصاد صنعتی، دریانوردی و فنون نظامی بود.
  - کودتای نظامی ابزاری برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، در دوران استعمار نو بود.
  - اغلب جوامع، سلطه را به عنوان ارزش اجتماعی برتر، در فرهنگ خود جای داده‌اند.
- (۱) ص - ص - غ - ص
(۲) غ - ص - ص - غ
(۳) ص - ص - ص - غ
(۴) غ - غ - غ - ص

رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که ...

- (۱) کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند؛ بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.
- (۲) علوم انسانی و علوم اجتماعی، دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی دارند و تبیین به عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.
- (۳) همه دانش‌ها تولیداتی حسی و تجربی هستند و فرهنگ‌های گوناگون تفسیرهای مختلفی از زندگی دارند، ولی دانشی جهان‌شمول و همیشگی تولید می‌کنند.
- (۴) مرز علم و غیرعلم را تجربه و تفسیر تجربی تعیین می‌کند و برای یافتن معنای پدیده‌ها باید از بیرون به آن‌ها نگاه کرد.

۱۷۹

- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره می‌کند؟
- با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است.
  - سرگرمی و هیجان از عوامل اصلی حضور افراطی جوانان و نوجوانان در فضاهای مجازی است.
  - ماکس وبر، از سلطه نظمی که گویا هدفی جدای از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.
  - پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شد.
- (۱) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها
(۲) افول معانی - رکود اراده‌ها - افول معانی - سقوط ارزش‌ها
(۳) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها
(۴) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها - افول معانی

فلسفه و منطق هم‌وا

۱۸۰

کدام گزینه در ارتباط با معرفت‌شناسی صحیح است؟

- (۱) بحث شناخت ناگزیر در ضمن اندیشیدن درباره هستی و انسان پدیدار می‌شود.
- (۲) تلاش و توجه کانت سبب شد که معرفت‌شناسی به جزئی از فلسفه تبدیل شود.
- (۳) بحث‌های معرفت‌شناسی منحصر در میان فیلسوفان اسلامی و یونان باستان بود.
- (۴) پرسش‌هایی از قبیل «شناخت چیست؟» منجر به استقلال این بخش از فلسفه شد.

۱۸۱

کدام گزینه در مورد نظر گرگیاس پیرامون شناخت درست نیست؟

- (۱) عدم امکان انتقال شناخت بر عدم شناخت تقدم دارد.
- (۲) انکار واقعیت اولین مرحله است.
- (۳) انسان به هم‌نوعان خود معرفت منتقل نمی‌کند.
- (۴) امکان شناخت پس از اصل واقعیت اشیا قرار دارد.

۱۸۲

رابطه میان کدام دو قضیه صحیح ذکر نشده است؟

- (۱) بعضی عالم‌ها دین‌دار هستند - هیچ عالمی دین‌دار نیست (تناقض)
- (۲) بعضی مفاهیم مجهول‌اند - هر مفهومی مجهول است (تداخل)
- (۳) هر کتابی رمان است - بعضی رمان‌ها کتاب هستند (عکس مستوی)
- (۴) هر انسانی ریاضی‌دان نیست - هیچ انسانی ریاضی‌دان نیست (تضاد)

۱۸۳

اگر متداخل متناقض قضیه‌ای «هیچ ج الف نیست» باشد؛ در این صورت کدام گزینه عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟
«اصل قضیه ...»

- (۱) در برخی از مثال‌ها می‌تواند دارای عکس کاذب باشد.
(۲) دارای محمول (ج) و موضوع (الف) است.
(۳) با متداخل متناقض خود، سور یکسان دارد.
(۴) نمی‌تواند با قضیه دیگری رابطه تضاد داشته باشد.

۱۸۴ متضاد متناقض قضیه‌ای که عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد، کدام یک از اقسام قضایای حملی است؟

- (۱) موجبه کلی (۲) موجبه جزئی (۳) سالبه کلی (۴) سالبه جزئی

۱۸۵ اگر فرض شود امکان ذاتی معلول برای ایجاد آن کفایت می‌کند این تصور، ناظر بر کدام معنای اتفاق است؟

- (۱) عدم ضرورت علی و معلولی (۲) عدم سنخیت میان علت و معلول

- (۳) نبودن غایت‌مندی در حرکات و نظم جهان (۴) رخ دادن حوادث پیش‌بینی نشده

۱۸۶ به ترتیب چه تعداد از گزاره‌های صحیح زیر مربوط به اصل سنخیت میان علت و معلول و وجوب علی و معلولی است؟

(الف) توسط منکرانش به کار گرفته نمی‌شود.

(ب) آب با رسیدن به دمای صد درجه قطعاً جوش می‌آید.

(پ) با ایجاد سد مانع تخریب خانه‌ها توسط سیل می‌شویم.

(ت) انکار آن مانند انکار خود اصل علیت است.

- (۱) سه - یک (۲) یک - یک (۳) دو - دو (۴) یک - دو

۱۸۷ کدام گزینه می‌تواند تصدیق‌کننده عبارت «بشر توانایی رسیدن به معرفت را دارد.» باشد؟

- (۱) در گذشته چنین فکر نمی‌کردند که زمین به دور خورشید حرکت می‌کند.
(۲) کشف نشدن واکسن کرونا نشانه ناتوانی بشر در شناخت اشیاء و موجودات است.
(۳) تلاش انسان برای پذیرش امکان شناخت، علت دست‌یابی او به دانش‌های مختلف بود.
(۴) اشتباهات گذشتگان در زمینه علوم مختلف دلالت بر خطاپذیری دائم شناخت بشر دارد.

۱۸۸ در مورد «معرفت‌شناسی» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) توجه ویژه کانت به شناخت باعث توجه سایر فیلسوفان به مباحث شناخت شد.
(۲) علت ایجاد شاخه مستقل به نام معرفت‌شناسی عدم ارتباط آن با هستی‌شناسی است.
(۳) اندیشه در باب مابعدالطبیعه همراه اندیشه در باب معرفت‌شناسی است.
(۴) دانش معرفت‌شناسی سؤالاتی چون «راه‌های شناخت چیست؟» را شکل می‌دهند.

در کدام گزینه، گزاره صادقی در باب «چیستی معرفت» نیامده است؟

- (۱) عبارت «کتاب این جاست» نشان دهنده علم به وجود کتاب است.
- (۲) صرف عبارت «معرفت یعنی آگاهی نسبت به چیزی» برای فهم معنای معرفت کافی نیست.
- (۳) تعریف لغوی به تنهایی می تواند باعث رفع ابهام از کلمه شناخت گردد.
- (۴) بی نیازی مفهوم معرفت از تعریف، معلول روشن بودن آن است.

۱۹۰

کدام مورد در استدلال دکارت در اثبات وجود خداوند یافت نمی شود؟

- (۱) متناهی بودن وجود انسان
- (۲) داشتن تصور از موجودی بی نهایت در ذهن
- (۳) نیاز موجود جاودانه به جهانی ماورای دنیای مادی
- (۴) الهامات ادراکی از سوی یک منشأ بیرون از وجود آدمی

۱۹۱

در چه صورتی دو قضیه متداخل، حتماً صادق خواهند بود؟

- (۱) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تساوی و یا عموم و خصوص مطلق برقرار باشد.
- (۲) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تساوی و یا عموم و خصوص من وجه برقرار باشد.
- (۳) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تباین و یا عموم و خصوص مطلق برقرار باشد.
- (۴) اگر میان موضوع و محمول آن قضایا، رابطه تباین و یا تساوی برقرار باشد.

۱۹۲

نظرات فلاسفه یونان باستان درباره خدا در کدام گزینه به طور صحیح نیامده است؟

- (۱) سقراط و افلاطون هر دو در پی اصلاح اندیشه ها درباره خدا بودند.
- (۲) به نظر افلاطون نظم جهان نشان دهنده حاکمیت عقل است.
- (۳) اثبات وجود خوبترین و بهترین در یکی از مقدمات برهان ارسطو جای می گیرد.
- (۴) هم افلاطون و هم ارسطو به واجب الوجود بودن خدا اذعان داشته اند.

۱۹۳

در کدام گزینه از صدق و کذب قضیه ای می توان به صدق و کذب دیگری پی برد و بالعکس؟

- (۱) بعضی کتابها فلسفی هستند - هر کتابی فلسفه است
- (۲) هیچ مؤمنی موحد نیست - بعضی مؤمنان موحد هستند
- (۳) هر حیوهای فلز است - هیچ حیوهای فلز نیست
- (۴) بعضی حیوانات گیاه خوار نیستند - بعضی حیوانات گیاه خوار هستند

۱۹۴

در مورد دو قضیه‌ای که صرفاً اجتماع آن‌ها محال است؛ نمی‌توان گفت ...

- (۱) بدون شک هر دو قضیه دارای کمّ کلی هستند.
(۲) کذب یک قضیه، صدق قضیه دیگر را مشخص می‌کند.
(۳) این دو قضیه در هیچ حالتی کیف یکسانی ندارند.
(۴) بین این دو قضیه یکی از اقسام تقابل جریان دارد.

۱۹۵ کدام عبارت بیانگر شکاکیت در خود اصل امکان شناخت نیست؟

- (۱) هیچ چیزی برای آدمی قابل شناخت نیست.
(۲) شناخت انسان مابه‌ازای خارجی ندارد و جعلی است.
(۳) انسان توانایی شناخت بسیاری چیزها را ندارد.
(۴) انسان نمی‌تواند به علمی مطابق با واقع دست یابد.

۱۹۶ همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... مربوط به یک حیطة یکسانی از معرفت‌شناسی هستند.

- (۱) انسان نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقع باشد، برسد.
(۲) ممکن است شناخت انسان از پدیده‌های پیرامون اشتباه باشد.
(۳) حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد.
(۴) ابهام کلمه معرفت حداکثر با بیان معادلی رفع می‌شود.

۱۹۷ در مورد برهان فارابی در اثبات وجود خدا کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) مبتنی بر پذیرش معلولیت جهان است.
(۲) مبتنی بر عدم پذیرش تسلسل علل متناهی است.
(۳) مبتنی بر تقدم علت بر معلول است.
(۴) مبتنی بر فهم ضرورت وجود است.

۱۹۸ کدام گزینه جای خالی را به درستی کامل نمی‌کند؟

«اگر یک قضیه ... داشته باشیم، نمی‌توان از صدق آن، صدق ... آن را به دست آورد.»

- (۱) موجبه جزئی - متناقض
(۲) سالبه جزئی - عکس مستوی
(۳) موجبه کلی - متضاد
(۴) سالبه کلی - متداخل

۱۹۹ اگر قضیه «بعضی ب الف نیست» کاذب باشد، صدق یا کذب کدام گزینه قطعی نیست؟

- (۱) بعضی الف ب است.
(۲) هیچ ب الف نیست.
(۳) هر الف ب است.
(۴) بعضی ب الف است.

۲۰۰ «واجب‌الوجود بالذات» از نظر ابن‌سینا موجودی است که ...

- (۱) ذات او همان وجودش است.
(۲) وجود واجب، معلول ذات و ماهیت وجود یافته است.
(۳) علت آن یک ماهیت ضروری در بیرون است.
(۴) ضرورت وجودش، ذاتی است.

فلاسفه مسلمان به چه دلیلی معتقدند که قاعده علیت از تجربه به دست نمی‌آید؟

(۱) تجربی‌دانستن این قاعده منتهی به اجتماع نقیضین می‌شود.

(۲) انسان به طور مادرزادی در همان بدو تولد با این قاعده آشنا است.

(۳) مصادیق رابطه علیت با عقل است که دریافته می‌شوند، نه با تجربه.

(۴) پژوهش‌های تجربی تنها با پذیرفتن این اصل می‌توانند صورت بگیرند.

۲۰۲

این که منجمان قدیم عموماً فکر می‌کردند خورشید به دور زمین می‌گردد، ولی منجمان جدید پی بردند که این نظر اشتباه بوده به کدام حیطة معرفت‌شناسی مربوط است؟

(۴) امکان شناخت

(۳) تصحیح دانش

(۲) تکمیل دانش

(۱) پیشرفت دانش

۲۰۳

کدام عبارت جای خالی زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«کسی که می‌گوید می‌دانم توپ آنجاست ...»

(۱) آگاهی او به توپی تعلق می‌گیرد که آن جاست.

(۲) مابه‌ازای آگاهی او تصویری است که از توپ در ذهن می‌آورد.

(۳) شکی در معنا و تعریف «دانستن» به ذهن نمی‌آورد.

(۴) برخلاف شناخت او از امر خارجی، خود شناخت برایش مفهومی بدیهی است.

۲۰۴

کدام عبارت درباره رابطه امکانی با وجود نادرست است؟

(۱) چنین موجودی نه از وجود ایا دارد و نه از عدم.

(۲) می‌توان آن را هم به نحو مثبت و هم منفی ملاحظه کرد.

(۳) موضوع به صورت بالقوه هم می‌تواند محمول را بپذیرد و هم نپذیرد.

(۴) قضیه با موضوع و محمول ثابت، هم در حالت موجبه و هم سالبه صادق است.

۲۰۵

«کشور ایران توانسته است با احیای تالاب‌ها و شیرین کردن آب‌های شور، برای مبارزه با خشکسالی اقدامات شایانی انجام دهد؛ اما کشورهای دیگر هنوز با مشکل خشکسالی مواجه هستند و از راه‌های غیر عقلاتی برای برطرف کردن این مشکل استفاده می‌کنند.» علت عدم موفقیت سایر کشورها به کدامیک از ویژگی‌های مسئله اشاره دارد؟

(۱) هدفمند نبودن

(۲) تحت کنترل نبودن فرایند حل مسئله

(۳) عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها

(۴) مشخص نبودن موقعیت فعلی یا مبدأ در جریان حل مسئله

۲۰۶ «شرکت در آزمون‌های آزمایشی، حضور موفق و بدون استرس در کنکور را تسهیل می‌کند»؛ این گزاره به ترتیب بیانگر وقوع کدام پدیده می‌باشد و اثر

منفی این پدیده، در چه صورتی رفع می‌شود؟

(۱) انتقال - بازیابی

(۲) نهفتگی - بازیابی

(۳) نهفتگی - بازیابی

(۴) انتقال - بازیابی

۲۰۷ فردی که با به‌کارگیری روش مطالعه جدید نتوانست در دروس خود پیشرفت کند، باید ...

(۱) نمرات خود را بعد و قبل از اجرای روش مطالعه جدید مقایسه کند.

(۲) راه‌حل انتخاب شده را ارزیابی کند.

(۳) روش‌های قبلی را بهبود ببخشد و یا اصلاح کند.

(۴) به راه‌حل‌های جایگزین فکر کند.

۲۰۸ کدامیک از ویژگی‌های مسئله به‌عنوان یکی از شاخص‌های تقسیم‌بندی مسائل به دو گروه خوب تعریف‌شده و خوب تعریف‌نشده نیز مطرح است؟

(۱) توانمندی‌های محدود ما در جریان حل مسئله

(۲) مشخص بودن موقعیت فعلی در جریان حل مسئله

(۳) فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس

(۴) تحت کنترل بودن حل مسئله

۲۰۹ کدامیک از عبارات زیر صحیح است؟

(۱) برخورداری از حافظه قوی لزوماً به معنای داشتن تفکر قوی است.

(۲) علت ناتوانی بسیاری از افراد در حل مسئله، نداشتن تجربه گذشته یا نگاه جدید است.

(۳) یادگیری حاصل از حل مسئله، در مقایسه با سایر یادگیری‌ها، قابل تعمیم نیست.

(۴) پرخاشگری باعث ناکامی افراد می‌شود.

از کدام یک از روش‌های حل مسئله زمانی استفاده می‌کنیم که مسئله و پاسخ مسئله را می‌دانیم، اما مسیر و فرایند رسیدن به پاسخ را نمی‌دانیم؟

- (۱) تحلیلی (۲) بارش مغزی (۳) مهندسی معکوس (۴) خردکردن مسئله

در جریان حل مسئله به ترتیب، «آگاهی کامل از آنچه انجام می‌دهیم» مربوط به کدام ویژگی مسئله است و شخص در چه صورتی احساس مسئله می‌کند؟

- (۱) مشخص بودن موقعیت مبدأ - دانستن هدف
 (۲) تحت کنترل بودن جریان مسئله - دانستن هدف
 (۳) مشخص بودن موقعیت مبدأ - شناسایی دقیق توانمندی‌ها
 (۴) تحت کنترل بودن جریان مسئله - مشخص بودن موقعیت مبدأ

در کدام گزینه گزاره صحیحی پیرامون روش اکتشافی بیان شده است؟

- (۱) با وجود اینکه اجرای آن، دستیابی به راه‌حل را تضمین نمی‌کند، این روش مورد قبول همه است.
 (۲) این روش عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی بوده و به همین دلیل بسیار زمان‌بر است.
 (۳) در این روش نیازی به پردازش عمیق اطلاعات وجود ندارد و در حداقل زمان به راه‌حل می‌رسد.
 (۴) اعتبار آن با گذشت زمان به شدت متزلزل می‌شود، اما به هیچ وجه با خطا همراه نیست.

کدام مسئله از مسئله‌های خوب تعریف شده نیست؟

- (۱) چرا فصل‌ها در بعضی از مناطق کره زمین، از لحاظ مدت و سرد یا گرم بودن با نقاط دیگر تفاوت فاحش دارند؟
 (۲) اگر یازده به علاوه دو، برابر با یکس باشد، نه به علاوه پنج برابر چیست؟
 (۳) چرا در طول تاریخ برخی از ملت‌ها، سال‌ها تحت رهبری یک حاکم دیکتاتور زیسته‌اند؟
 (۴) طبق یافته‌های فعلی، اولین نسل انسان‌های شبیه ما در کدام منطقه از جهان می‌زیسته‌اند؟

کدام گزینه در تعریف واژه «ناکامی» کاملاً صحیح است؟

(۱) وضعیت شناختی ناخوشایند حاصل از ناتوانی در حل مسئله

(۲) رفتار تکانشی ناخوشایند حاصل از ناتوانی در تصمیم‌گیری

(۳) وضعیت عاطفی ناخوشایند حاصل از ناتوانی در یادگیری

(۴) وضعیت عاطفی نامطلوب حاصل از ناتوانی در حل مسئله

پایان

موفق باشید

Hamva.ir